

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 17 (52-ji metal) • 1992 m. Rugsėjo mėn. 9 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • \$ 1-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

KANADOS KONSTITUCINIS REFERENDUMAS ĮVYKS Š.M. SPALIO MĖN. 26 d.

Visų Kanados provincijų premjerai, susirinkę Charlottetown'e, Prince Edward provincijos sostinėje, kur 1867 metais buvo pasirašyta Kanados konfederacijos sutartis, š.m. rugpjūčio mėn. 28 d. susitarė dėl Kanados konstitucijos atnaujinimo. Pagrindiniai nuostatai buvo priimti vienbalsiai. Federalinė vyriausybė paskelbė referendumo datą (spalio 26 d.) ir jo tekstą: DU YOU AGREE THAT THE CONSTITUTION OF CANADA SHOULD BE RENEWED ON THE BASIS OF THE AGREEMENT REACHED ON AUG. 28, 1992? (Ar sutinkate, kad Kanados konstitucija būtų atnaujinta, remiantis 1992 m. rugpjūčio mėn. 28 dieną pasiektu susitarimu? Atsakyti reikia YES, OUI ar NO, NON (TAIP ar NE). Su šiuo tekstu sutiko visi premjerai. Tačiau tasai aiškus ir paprastas tekstas, kaip ir buvo galima tikėtis, užkliuvo šios provincijos separatistams. Jų nuomone, žodis "atnaujinta" esą nuteikia balsuotojus atsakyti TAIP. Kritikuoja jie, kaip jau buvo rašyta praeitame numeryje, visą susitarimą. Partijai Québécois ir net kai kurie liberalai norėtų žymiai daugiau sričių atimti iš federalinės vyriausybės kontrolės, praktiškai padaryti centrinę valdžią bejėgę. Net ir tokiu atveju, Québec'o separatistai vargu ar pasisakytų už Kanadą. Apie tai yra taikliai pasisakęs Konstitucinių reikalų ministeris Joe Clark: "Jeigu mes duotume Québec'o separatistams 10 Dievo įstatymų, Magna Chartą ir nepriklausomybės deklaraciją, jie vistiek balsuotų prieš Kanadą."

Šioje provincijoje jau prasidėjo arši propaganda prieš teigiamą referendumo atsakymą. Net ant didžiulio kryžiaus Montrelio miesto kalno viršūnėje buvo skubiai iškeltas milžiniškas NON. (Kokia istorika būtų sukurta, jei ant to kryžiaus būtų pakabinas OUI užrašas! Tokia Québec'o demokracija...) Separatistai naujos konstitucijos nutarimus teigia esant menkesniais už Meech Lake nutarimus (grynas melas!) ir premjerą Robert Bourassą išvadino provincijos parlamente ir spaudoje išdaviku, melagiu,

parsidavėliu ir t.t. Jie nesutinka, kad atsakius daugumai NE, šiai provincijai teks atsisveikinti su Kanada, nes kito panašaus referendumo nebebus ir nebebus jokių naujų pasiūlymų dar ir dar kartą kaitalioti Kanados konstituciją, kad būtų itikta Québec'ui. Separatistai aiškina, kad čia būsia pasisakoma tikrai už pasiūlytus pakeitimus, kuriuos atmetus, būsia siūlomi kiti. Į tai jau atsakė labai nedviprasmiškai visi šių pasiūlymų autoriai: šie konstituciniai atnaujinimai yra galutiniai - juos reikia priimti, norint išlikti Kanados konfederacijoje. Todėl rinkiminė dvikova šioje provincijoje bus nemažiau aistringa ir dumblina, kaip 1980 metais, kai buvo atmeta separatistų siūloma neaiški priklausoma nepriklausomybė (sovereignty association). Ir šiandien J. Parizeau, pekištų vadas, nekalba apie nepriklausomybę, bet nuolat mini suverenitetą. Anot amerikiečių patarlės, įsiai norėtų pyragą ir suvalgyti, ir ji visą sveiką turėti.

Iki šiol prarastieji apklausinėjimai rodo, kad provincijos prancūziskai kalbančiųjų nežymi dauguma balsuotų NE, bet visi provincijos gyventojai pasisakytų TAIP. Toks nuomonių skirtumas kelia neapykantą prieš, anot pekištų, "netikrus" kvebekiečius. Rėkšmingos pekištų demonstracijos saukiančios "Québec aux québécois!" (Kvebekas kvebekiečiams) nieko gero nežada ateičiai. Net šiuose naujuose nutarimuose, kalbant apie mažumų teises provincijose, prancūziskaisi tekstas reikšmingai skiriasi nuo angliškojo.

Bourassa išsiderėjo, kad vieton žodžio "skatinti" prancūziskame tekste būtų tik "respektuoti" mažumų teises. Kitaip tariant, bandoma bet kokiom priemonėm išlaikyti diskriminuojančius įstatymus Nr. 101 ir panašius šioje provincijoje. Nežiūrint to, separatistų propagandininkai jau šaukia visu balsu, kad "anglofonai" kėsinais į kvebekiečių kalbą ir kultūrą. Tokioj tad isteriškoj atmosferoj prasideda čia Kanados konstitucijos atnaujinimo debatai, jeigu juos galima tuo žodžiu pavadinti.

Referendumas bus vykdomas visoje Kanadoje tuo pačiu metu ir bus klausia-

mas tas pats klausimas. (Kelios provincijos, planavusios prarasti atskirus ir net kitokio teksto referendumus, to atsisakė).

Viena aišku: ši kartą TAIP balsuojantieji balsuos už Kanadą, o už ką pasisakys NE balsuotojai, tikriausiai ir jie patys nežino.

AMERIKOS PREZIDENTINIŲ RINKIMŲ NUOTRUPOS

JAV rinkimų dvikova tarp prez. Bush'o ir gub. Clinton'o kaista, nes vis daugiau apsisvaidoma įvairiausiais kaltinimais, nevengiant asmenišku užgauliojimų. Švaistomasi amerikiečių labai mėgstamomis statistikomis, nors jos visos yra šiek tiek pagražintos savo naudai. Stebinčiam iš šalies sunku susigaudyti kurio kandidato tiesa. Bendrai imant, televizija ir spauda, atrodo, esanti labiau įtakojama Demokrataų partijos salininkų, ypač didžiųjų TV tinklų, ir laikraščių komentatoriai bei reporteriai palaiko Clinton'o kandidatūrą.

Amerikos politinis vežimas vėl rieda įprastinėmis vėžėmis: užkulisiuose pasislėpę įvairių specialių interesų grupių manipuliatoriai tebetampo virveles ir jomis šokdina kandidatus. Šokdins juos, deja, ir po rinkimų. Nors labai daug kalbama apie reformas, vargu ar jos bus įgyvendintos, nes neišivaizduojamo dydžio valstybinio deficito nėra vienas kandidatas negalės sumažinti, jeigu drastiškai neapkarpytų smaugiančios biurokratijos biurokratų skaičiaus ir nepateisintų išlaidų įvairiems neesminiams niekams bei prabangai. Apie tai kandidatai tikrai užsimena puse lūpų, nes pagrindinė rimtai tai įvykdyti tikrai pralaimės rinkimus.

Šiuo metu apklausinėjimuose Clinton'as vėl pirmauja, pralenkdamas Bush'ą maždaug dešimčia nuosimčių.

JELCIN'AS LIEPIA TAUSOTI GRŪDUS

Prez. Jelcin'as paliepė sukaupti federalinę grūdų atsargą, kad būtų galima išvengti duonos trūkumo šią žiemą.

Toks grūdų rezervas sumažins spekuliaciją grūdais ir pagerins jų išskirtymą miestams ir vietovėms, kur grūdai neaugina mi arba kur jų nėra pakankamai.

Anot Interfax Žinių Agentūros, grūdų rezervui bus naudojamas vietos derlius ir importuoti grūdai. Vyriausybės įstaiga jau supirkinėja didelius grūdų kiekius.

Rusija paskutiniaisiais metais pasižymėjo dideliais maisto trūkumais dėl netinkamo ūkininkavimo ir vi-

Neseniai minint KLAIPĖDOS 740 m.sukaktį, miesto aikštėje vyko didelė programa, kurios metu raiteliai nešė Klaipėdos vėliavą. V.Kapočiaus nuotraukoje matoma dalis iškilnių vaizdo.

/Iš Ed. Šulaičio nuotraukų archyvo/

daus struktūrų netinkamumo.

Importuodama didžiuliais kiekiais grūdus, Rusija naudodama daugiausiai kreditus iš užsienio.

OBJEKTIVUS CNN TELEVIZIJOS REPORTAŽAS APIE LIETUVĄ

Ir anksčiau nuolatos objektyviai ir palankiai apie Lietuvą atsiliepus populiarusis Amerikos CNN televizijos tinklas š.m.rugsėjo mėn. 7 d. perdavė įdomų reportažą iš Vilniaus. Reportažas pradedamas ir užbaigiamas giedotinių lietuviškų Mišių detalėmis. Paminimi ekonominiai rūpesčiai ir Rusijos spaudimas, reikalaujant už naftą ir gazą tarptautinės rinkos kainų, bet nuolatos taip pat iškeliama lietuvių optimizmas ateitimi ir pasitikiėjimas savo jėgomis susikurti geresnę ateitį. Reportaže keli rusų mažumų atstovai labai palankiai atsiliepė apie Lietuvos mažumų politiką, tvirtindami, kad lietuviai nerodo jokios neapykantos mažumoms, todėl jie yra nutarę įsigyti Lietuvos pilietybę ir likti nuolatiniais apsigyvenimui Lietuvoje. Jų žodžiais, Lietuvoje žmonės nėra nusistatę prieš juos.

Kiek kitaip atsiliepė lenkų mažumos atstovas, lenkų laikraščio redaktorius. Jis tvirtino, kad lenkai čia esą nuo senų senovės, bet stokoja kai kurių privilegijų. Konkrečiai jis pasiskundė, kad esą kiekvieną kartą Lietuvos valdžios nubaudožiamas, kai savo laikraštyje vieton oficialaus lietuviškojo Lietuvos pavadinimo pavartoja lenkiškąjį. (Mūsų pastaba: jam derėtų išsidėmėti kaip lietuvių mažuma yra traktuojama dabartinėje Lenkijoje. Ji tikrai neturi nei minimalių mažumos teisių. Lenkija jau nuo seno yra liūdnai pagarsėjusi šoviništica visų savo mažumų

LIETUVOJE RINKIMAI Š.M. SPALIO 25 DIENA

Vieną dieną anksčiau prieš Kanados istorinį referendumą Lietuvoje bus Lietuvos Seimo rinkimai. Pagaliau bus atsikratyta sovietinės "Aukščiausiosios Tarybos" ir, tikėjime, nelento deputatų pavadinimo. Ar išrinktieji Lietuvos Seimo atstovai sugebės įklimpusi demokratini vežimą ištraukti iš nuolat gilėjančios balos, priklausys nuo daugelio dalykų. Pirmiausia, nuo to, kiek bus išrinkta atstovų, pasisakančių už Lietuvą, žvelgiančių į Vakarus ir pasiryžusių atsikratyti sovietinės sistemos drumzlių ir "broliškos meškos" letenos. Politinės partijos ir sąjūdžiai, susibūrę į KOALICIJĄ UŽ DEMOKRATINĘ LIETUVĄ, kaip tikrai to siekia. Yra tačiau, deja, Lietuvoje ir kitas blokas, dar ne taip seniai puikavęs Komunistų partijos iškaba, o dabar persikrėstijęs į LDDP (Lietuvos Demokratinę Darbo partiją), kuris tebežvelgia į Maskvą ir nori Lietuvos likimą spręsti kartu su "Didžioju Broliu". Šis blokas, žinomas kairiųjų bloko vardu, yra vieningas, draus-

diskriminacija. h.n.).

Reportažas palygina Lietuvos politiką mažumų atžvilgiu su Latvijos ir Estijos, pažymėdamas, kad Lietuva dalinai ir dėl to atlaidesnė, kad joje yra net 80% lietuvių, o Latvijoje ir Estijoje žymiai mažiau latvių ir estų. Rusų kariuomenės atitraukimas, spaudžiant Lietuvos vyriausybę, būsiąs įvykdytas jau iki 1993 metų pabaigos, o ne iki 1994 m., kaip Maskva norėjusi.

Bendra reportažo nuotaika pakili ir palanki atsikursiai nepriklausomai Lietuvai. Reikia CNN televizijos tinklui tikrai padėkoti už šiuo metu taip

mingas, nes jame vadovaujančias pozicijas tebėra užėmę sovietinio režimo funkcionieriai-nomenklaturininkai, neapkenčią reformų, nes jos gresia jų karjerai.

Centro nedaug, todėl tikro centro bloko nėra. Jisai būtų pageidautinas, nes išlaikytų svarbią politinę lygsvarą. Partijų Lietuvoje netrūksta: dažnai skaitome ir girdime, kad jų žymiai per daug. Tačiau tokia yra kiekvienos demokratijos užuomazga ir sunkiai išvengiama raida, kurią randame ir ilgai demokratinėje santvarkoje gyvenančių valstybių istorijoje. Kol kas geresnės politinės sistemos už demokratiją niekas nėra sugalvojęs.

Balsuoti galės ir išeivijos lietuvės ir lietuviai, atgavę Lietuvos pilietybę. Reikia tikėtis, kad būsime laiku ir tinkamai painformuoti apie Lietuvos politines partijas ir jų blokus. Išeivijos balsai kai kuriais atvejais gali būti svarbūs ir net lemtingi, todėl pageidautina gausaus dalyvavimo. Nedalyvavę rinkimuose galės patys save kaltinti, jeigu bus išrinkti nepageidaujami Seimo atstovai. Po rinkimų kritika bus pavėluota.

reikalingą draugišką ir objektyvią informaciją prieš lemtinguosius Lietuvos Seimo rinkimus.

• Kanados Radio stotis rugsėjo mėn. 8 d. 11 val. žinių programoje pranešė, kad Maskvoje, dalyvaujant prez. B.Jelcin'ui ir V.Landsbergiui, bei abiejų kraštų gynybos ministeriams, pasirašyta buv.Sovietų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos programa. Rusijos vyriausybė pažadėjo iki ateinančių metų pabaigos išvesti kariuomenės dalinius.

Žinių patvirtino Reuterio žinių agentūra, Prancūzijos spauda ir kt.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 25,-
Rėmėjo – \$ 30.

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už šelbimu turini redakcija arba leidėja neatsako.

Lietuvoje

h.n.

Atitaisome:

Praeitame "NL" nr.2 psl.skyriuje LIETUVOJE pirmoje žinutėje turėjo būti: vietoje Minsko- Miško Broliai ir vietoje litaratai- literatai.

• Pasirašyta Lietuvos ir Kinijos konsulinė sutartis.

• Š.m. rugpjūčio mėn. pabaigoje Rusijos Federacijos prezidentas B. Jelcin'as paskyrė Rusijos ambasadoriumi Lietuvos Respublikoje Nikolai Obertysev'ą.

• Š.m. rugsėjo 1 d. Maskvoje pradėjo veikti lietuviška gimnazija. Ji įsikūrė Lietuvos Ambasados Maskvoje patalpose.

• Sąjūdžio Koalicija "UŽ DEMOKRATINĘ LIETUVĄ" paskelbė atsisaukimą į Lietuvos žmones, minint 53 metų sukaktį nuo pasirašymo klastingojo Molotovo Ribbentrop'o pakto, vieno didžiausių XX amžiaus tarptautinių nusikaltimų prieš žmoniją. Šio nacių ir komunistų pakto pasėkoje buvo pasmerкта vergijai Lietuva ir jos kaimynai.

Atsisaukime, tarp kita ko, rašoma: "Prisikėlusios, tačiau dvasiškai nualintos ir nuskurdintos tautos gyvenimą trikdė neįsivaikė buvusios SSSR okupacinė kariuomenė. Žinant, kad Rusijoje vėl atgyja imperinės nuotaikos ir iliuzijos, birželio 14-tosios referendume išreikštos tautos valios nepaisymas - dėsims išvesti okupacinę kariuomenę, atsisakinėjimas atlyginti jos padarytą žalą ūkiui, gamtai, kultūrai, samprotavimas apie strateginius tikslus kitoje valstybėje be jos sutikimo - kelia pavojų ir susirūpinimą... Sunkūs laikai dar nesibaigė... Tačiau svarbiausias dalykas - mūsų pačių susivokimas situacijoje, ryžtas ir santarvė. Prieš trejus metus Baltijos Kelyje buvome visi kaip vienas... neabejojome kelio tiesumu, neabejojome, kad laimėsime. Ir jau daug laimėjome. Tad būkime tokie ir šiandien, nepaisydami nelengvos kasdienybės. Ir šiandien. Ir rytoj..." (mūsų pabraukta, h.n.).

Atsisaukimą pasirašė Koalicijos vardu - Antanas Staniškis, Lietuvos Politinių Kalinių Sąjungos pirmininkas.

Lietuvos Teisingumo ministerija praneša, kad iki nustatytos datos, t.y. rugpjūčio 25 dienos, užsiregistravo 20 visuomeninių judėjimų ir 9 visuomeninės organizacijos. Iki tos datos turėjo užsiregistruoti politiniai judėjimai ir organizacijos, norintys dalyvauti Lietuvos Seimo rinkimuose š.m. spalio 25 d.

• Maistas ir šiluma šiuo metu pagrindiniai reikalai, 2 psl.

kuriuos rūpinasi Lietuvos vyriausybė, pranešė susirinkusiems žurnalistams ministro pirmininko pavaduotojas Bronislavas Lubys.

• Kaip praneša Vilniaus universiteto sociologijos laboratorijos apklausinėjimus pravedę asmenys, Lietuvos Seimo rinkimuose šiuo metu yra numatę dalyvauti 63% rinkėjų, nedalyvauti - 9.7%, o dar nesą apsisprendę net 27%. Spėjama, kad būsimajame Seime galėtų būti apie 42% dešiniųjų bloko atstovų, kairiųjų bloko apie 22% ir apie 36% taip vadinamo centrinių bloko, kuris tačiau nėra labai pastovus ir iki šiol kai kurie jo atstovai balsuodavo kartais su dešiniuosiais, kartais su kairiisiais, o kartais visai susilaikydavo.

• LIETUVOS AIDAS rašo, kad pagaliau sausra išsivėpė. Kaip žinia, šiais metais Lietuvą vargino net tris mėnesius trukusi sausra, kokios nebuvo 111 metų (nuo 1881 metų). Varėnoje 1959 liepos 13 d. buvo užregistruotas absoliutus karščio rekordas Lietuvoje, būtent, 36.8° Celsijaus. O šių metų rugpjūčio 10 d. buvo užregistruota 36° karščio Varėnoje, Šilutėje, Šiauliuose, Dotnuvoje, Panevėžyje. Vilniuje tą pačią dieną užregistruota 35° karščio. Tačiau karščiai ir sausra baigėsi, nes rugpjūčio 13 dieną beveik visoje Lietuvoje palijo. Kai kur iškrito net 24 milimetrai kritulių. Tai paprastai yra pusės mėnesio lietaus norma. Visur atvėso. Atvėso, atsigėrė ir tapo puresnė žemė. To Lietuvos žemdirbiai jau seniai laukė.

• LIETUVOS AIDO rugpjūčio 15 d. numeryje spausdinamas su Vytautu Landsbergiu pasikalbėjimas, paskelbtas rusų kalbos dienraštyje MASKVOS NAUJIE NOS. Maskviškė reporterė Tatjana Jachlakova V. Landsbergio atsakymus neatspausdino pažodžiui, bet daug ką praleisdama arba tiesiog pakeisdama. LIETUVOS AIDAS idėjo visą interviu tekstą, nurodymas praleidimus ir pakeitimus. Nesąžininga žurnalistė, kaip matosi, sąmoningai kaitaliojo atsakymus, dažnai net visiškai pakeisdama jų pobūdį. Visur vietoj V. Landsbergio vartojo žodžio 'Lietuva' reporterė Tatjana rašo 'Respublika', dažnai praleisdama ir išūliai pakeisdama jai nepatinkamas atsakymo dalis.

Baigiamojo sakinio dalies "Lietuva išliks, sustiprės ir eis savo keliu" gerbiama ji reporterė išleido. Sovietinės cenzūros ir neapykantos dar esama per kraštus. O mūsų exkomunistai liberalai verčia, kad Landsbergis gražiai nesikalba su rusais!

• Rugpjūčio mėn.29 d. KĖDAINIAI minėjo savo

Vytautas Didysis, skulpt. Vinco Grybo skulptūra jo memorialiniame muziejuje Jurbarko Nuotr: V.Ylevičiaus

620-tąsias sukaktuves.

Naujieji archeologiniai radiniai, patvirtinantys miesto įkūrimo datą, buvo išstatyti Didžiosios rinkos aikštėje ir miesto rotušėje. Su jais galėjo susipažinti kėdainiečiai bei svečiai.

Dvi savaites Kėdainiuose būvojo vilniečiai tapytojai ir savo darbus padovanojo Kėdainiams.

Taip pat vyko mugė ir serija koncertų.

• SKUODO jubiliejus- 420-tieji metai nuo miesto įkūrimo vyko rugpjūčio 28 d. Ta proga atidarytas etnografinis muziejus, vyko mokslinė konferencija tema "Skudo miesto ir jo apylinkių istorija bei kultūra" ir taip pat apylinkės atstovų tarybos posėdis, kuriame patvirtinti miesto herbas ir vėliava.

• Lietuvos Centro Judėjimas siūlo Lietuvos vyriausybei pertvarkyti muitų bei muitinių sistemą, nes, kaip tvirtina: "klesti netvarka, protekcionizmas ir kyšininkavimas. Lietuvos prekyba su užsienio šalimis baigiama paralyžuoti. Žlugdoma netgi humanitarinė pagalba. Muitinės griovimas yra pasiekęs tokį mastą, kad Lietuvos Respublika susilaukia protesto notų iš užsienio valstybių".

Taigi, "pažangūs" auklėjimas sunkiai išvaromas ir be jokios abejonės reikalingas skubaus -sucivilizavimo, kad ir pradendant nuo elgesio abėcėlės.

• NORVEGIJOS ŪKININKŲ SAJUNGA parėmė Lietuvos ūkininkus technika ir pašariniais grūdais.

Panašią paramą Norvegija buvo suteikusi ir praeitais metais.

• Savaitiniame Lietuvos vyriausybės posėdyje visas dėmesys buvo paskirtas Lietuvos energetikos reikalams.

Skubiai bus vykdomas kuro apskaičiavimas ir svarstomos subsidijų galimybės.

• Iš Vilniaus pranešama, kad Lietuva numato nusipirkti vieną pakrančių sargybos laivą iš Rusijos Baltijos laivyno. Tą žinią patvirtino Lietuvos Gynybos ministeris Audrius Butkevičius, kuris informavo, kad už laivą bus sumokėta rubliais.

Šiuo metu Lietuva turi mažą pakrančių gynybos

tarnybą, kurioje yra vienas gelbėjimo laivas ir trys krateriai.

Kaip žinoma, Rusijos Baltijos laivynas turi bazę Klaipėdoje, kur stovi 5 karo laivai.

BALTAI SENGIASI

PASIRODYTI KUO

GERIAUSIAI FUTBOLE

"The European" žurnalistas Rino Landa rašo, kad Baltijos valstybės vėl iškilusioms į šviesą praeitą rudenį, po 50 metų išbuvus istorijos šešėlyje, nedaug kas rimtai galvojo apie jų sugebėjimus futbolo sporte.

Jiems atgavus politinę nepriklausomybę Tarptautiniame Futbole, organizacija FIFA tvirtino, kad jų priėmimas į šios organizacijos narius bus sprendžiamas šios vasaros kongrese, kartu su Pietų Afrikos, Ukrainos ir kitų "naujųjų" pareiškimais.

Baltijos valstybių kaimynai Skandinavijoje ir Britanijos žurnalistas "World Soccer" stipriai pasisakė, primenant faktą, kad tų valstybių FIFA narystė niekada nebuvo atšaukta. Jų išnykimas nuo politinių ir sportinių žemėlapių nepriklausė nuo jų valios dėl kilusių karo aplinkybių.

Dabar baltai sugrįžo ir nors jiems tenka grumtis su daugiau patyrusiais sportininkais, jie gali žaisti. "Lietuva tai įrodė sužaidusi 2:2 "World Cup" žaidynėse su Northern Ireland Belfast'e ir nugalėjusi Latviją 3 įvarčiais.

Estija, silpniausia iš tų 3-jų valstybių, pralaimėjusi Šveicarijai.

Naujai įsteigta "Baltic Cup" žaidynių programa duoda progos dažnoms žaidynėms ir sukelia stiprias varžybas.

Lietuvos komanda žaidė be kelių stiprių futbolininkų, kurie dabar dirba Austrijoje, tačiau vis tiek buvo pajėgi laimėti taure, laimėjusi prieš Latviją 3-2 Liepojoje.

Laimėti "World Cup" - Pasaulinę Taurę- yra neįgyvendinama svajonė, tačiau, kol kas, yra svarbu priminti pasauliui, kad jie egzistuoja.

Žurnalistas cituoja, Estijos kylančios futbolo žvaigždės, Talinn'o taksi šoferio sūnaus Marko Kristo pasisakymą: "Per futbolą mes galime priminti pasauliui, kad egzistuojame. Tai daug svarbiau dabar, negu laimėti "World Cup" įvarčius."

Vytauto Didžiojo antspaudo detalė, sukurta skulpt.Vytauto Kašubos Nuotr: Vytauto Maželio

IŠTRAUKOS IŠ ADOLFO ŠAPOKOS.

"LIETUVOS ISTORIJOS" AUTORIAUS ARCHYVINO

STRAIPSNIO RUGSĖJO 8-JI IR VYTAUTAS

/ Straipsnis pirmą kartą buvo atspausdintas Lietuvoje 1989 m. spalio mėn. " žurnale "ŠVYTURYS" /

"Šiandieninė šventė (Rugsėjo 8-ji) yra labiau sutapusi su Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės praeities minėjimu. Jos kulminaciniame punkte stovi Vytautas ir jo politinis veikimas, atbaigiamas jo pastangomis karūnuotis. Ar neverta šiandien į tą, kad ir labai tolimą, mūsų praeitį pažvelgti! Gal būt, nublukę ar be jokio turinio, sudilę mūsų galvose nuo dažnų minėjimų yra valdovų vardai ar tokios istorinės sąvokos kaip ordinas, unija ir t.t. Tačiau objektyviai istorijai jie reiškia daugiau, negu mes kartais pirmu žvilgsniu pastebime.

Mes, o ypač svetimieji pamiršta tą reikšmingą faktą, pvz., kad lietuvių tauta yra buvusi labai svarbus PYLI-MAS prieš totorių invaziją į Europą. Beveik nežinoma, kad 13-tame amž. jau SĖKMINGAI atrėmė tų aziatų puolimus, grasančius vakarų kultūrai. Nepakankamai atkrepiama dėmesio, kad anoji valstybė, per šimtus metų pasirodžiusi kaip naudingas faktorius rytų ir vakarų Europos sąvartoje, sudarė kryžiuočių ordinui ir apskritai germanų ekspansijai į rytus taip pat stiprų BARJERĄ, kuris labiausiai išryškėjo Vytauto laikais.

Jeigu ne kieta lietuvių užtyra, ordino, t.y. vokiečių valstybė, būtų 15-tame amž. pasiekusi ir Dnieprą, taip kaip ji siekė nuo Oderio krantų iki Narvos Suomii jūkloje. Bet Lietuvoje aštrus kylis (nuo Nemuno žiočių) iki Liepojos tą ekonomiškai žydincią ir milžiniškai stiprią valstybę du šimtmečius negailestingai skaldė pusiau. Jeigu tos užtyaros nebūtų buvę, visai rytų ir vidurio Europos istorija būtų nuėjusi kitu keliu. Baltų žemėse germanizmas būtų galutinai užviešpatavęs ir Vokietijos atečiai nesės didelio triumfo vaisius, nes totorių jungo ir savi-tarpio susiskaldymo nuvarginti, rusai nebūtų pajėgę sudaryti atsparos. Dniepras, toji reikšmingoji upė, jungianti 2100 km. atstumu rytų Europos šiaurę su pietumis, tikroji rytų Europos ašis suvedanti Pabaltijį ir slavų gyvenamus plotus net su Bizantija ir su Viduržemio jūra, tas Dniepras būtų tapęs vokiečių pasienio upė. O pasiekti Dnieprą ir prie jo įsitvirtinti buvo vokiečių planuose aiškiai įrašyta net per du pasauliniu karu, ir 1914, ir 1941 (m.). Bet jau 15-tojo amž. lietuviai prieš tokias germanizmo pastangas buvo atsistoję skersai kelio ir vedę sėkmingas kovas.

Jų viršūnėje iškyla Vytautas. Laimingu sutapimu jis yra pirmasis lietuvių valdovas, apie kurį istorija nepagal-lėjo žinių. Labai retas yra daiktas istorijoje, kad vienas po kito sektų eilė gabių valdovų. Paprastai dešimtimis pavyzdžių prikišamai rodo, jog po žymiojo valdovo seka epigonai, silpni palikuonys. Ir taip daugelyje Europos valstybių. 14-tojo amž. Lietuvoje buvo kitaip.

Vytautas, didelio tėvo išžymusis palikuonis ir vertas Gedimino anūkas, labiausiai yra išsilaikęs per šimtmečius lietuvių atmintyje. Prieš 16 metų, t.y. jo garbei skirtaisiais jubiliejiniiais metais, buvo apie jį daug kalbėta ir rašinėta. Bet tarp jų apotezės ir skambių frazių, tikrasis Vytauto vaidmuo Lietuvos ir pasaulio istorijoje vis dar nebuvo pajautas.

Didybė žmogaus, pasiekusio savo darbais ir veikimu tam tikro garso, labai ne vienoda i vertinama: vienu jį aukštinama, keliama i padanges, bet tuo pačiu laiku kitų šmeižiama ir su purvais maišoma. Pirmuoju atveju tą didybę stengiamasi garbinti, iškelti ją tiesiog iki antžmogiško, tuo pačiu siekiant p a d i d i n t i ir savo vertę. Antruoju - norima ją visais galimais būdais sumažinti, kad ne taip aiškiai reikėtų pajauti savo paties n e v e r t i n g u m ą ir menkumą. Bet visada yra ta pati priežastis - pirmu akimirksniu neapžvelgiamos didžiojo asmens veikimo ribos. Toks dualistinis yra išlikęs ir Vytauto vertinimas. Taip buvo jam dar gyvam tebesant. Maždaug taip pasiliko ir penkiems amžiams nuo jo mirties praėjus."

***** NEPRIKLlausoma LIETUVA

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, Inc.

(TAUTOS FONDAS)

CALIFORNIA CHAPTER

2802 Santa Monica Blvd.

Santa Monica, CA 90404

(213) 829-4757

Gerbiamieji,

Per paskutinius šešis mėnesius keliais pareiškimais Tautos Fondui bandėme iškelti veiklos tęstinumo nukrypimus, griežtai prieštaraujančius ir nusizengiančius tiek T.F. statutui, tiek aukotojų siekiams. Tačiau, kaip paaikškėjo metiniame T.F. susirinkime š.m. gegužės 2 d., T.F. taryba ir valdyba yra sprendimuose visiškai bejėgės, manipuliuojamos vieno asmens, prisidengusio VLIK-o autoritetu ir balsų privilegijomis, nesiskaitant su T. F. Įstatais.

Nesulaukus esminių pakeitimų T. F. metinio susirinkimo metu (t.y., neperdavus pirmiausiai iš Laisvės Iždo lėšų, principiniai aukotojų paskirtų nepriklausomai Lietuvai ir, neužbaigus T.F. veiklą kartu su pripažinta užbaigta VLIK-o veikla), o taip pat, iškilus aukotojų teisinių ieškinių galimybei, susijusiai su pinigų nepaskyrimu aukotojų nurodytiems tikslams, reiškiamo atsistatydinimą iš Tautos Fondo Kalifornijos skyriaus komiteto, išgaliojanti nuo š.m. gegužės 2 d. (apie galimą pasitraukimą iš T.F. perspėjome dar š.m. balandžio 28 d. laiške T.F. tarybos pirmininkui p. Jurgiui Valaičiui).

Albinas Markevičius
Albinas Markevičius, Pirm.

Dr. Roland Giedraitis
Dr. Rolandas Giedraitis

Dr. Paul Svarcas

Dr. Antanas Milaknis
Dr. Antanas Milaknis

Dr. Bronius Skadas
Dr. Bronius Skadas

Dr. Leo Trečiokas
Dr. Leo Trečiokas

Albinas Markevičius chairman, Santa Monica; Dr. Antanas Milaknis, Santa Monica; Dr. Rolandas Giedraitis, Los Angeles; Dr. Bronius Skadas, Santa Monica; Dr. Paul Svarcas, Thousand Oaks; Dr. Leopoldas Trečiokas, Bentwood.

ILLINOIS VALSTIJOS GUBERNATORIAUS ASISTENTĖS PATRICIA MICHALSKI
LAIŠKO TURINYS, REMIANT PROJEKTĄ IŠLEISTI SUKAKTUVINĮ DARIAUS
IR GIRĖNO SKRYDŽIO PER ATLANTĄ ŽENKLĄ:

Stephen Darius & Stanley Girenas

REMEMBERING THE FLIGHT OF DARIUS AND GIRĖNAS

Two American pilots, Stephen Darius and Stanley Girenas, undertook a historical transatlantic flight on July 15, 1933, one hour after Wiley Post took off from the same airport. Their flight aboard the "Lituanica" originated near the Statue of Liberty. The lives of Darius and Girenas ended abruptly when their plane crashed in Soldin, German, a few hundred miles short of their destination, the Statue of Freedom in Kaunas, Lithuania. Their journey was recorded as the second longest transatlantic flight of the times.

/ Tokio turinio laišką raginami lietuviai pasiųsti nurodytais adresais, kad būtų Amerikoje išleistas Dariaus ir Girėno žygiui paminėti pašto ženklas. Gubernatoriaus asistentė yra šiam projektui labai palanki, todėl galime laiško tekstu pasinaudoti. Red./.

SOLISTAS - TREMTINYS IKI GYVOS GALVOS

Dainininko Boleslovo Radžiaus sunkus ir prasmingo gyvenimo tarpsnis buvo aprašytas J.Vyliūtės publikacijoje "Lagerių teatruose" ("Kultūros barai", nr.5). Autorė užrašė ir daugiau dainininko atsiminimų. Šikart pateikiame Radžiaus pasakojimą apie jo gyvenimą iki tremties.

Paleistas iš lagerio, Radžius apsigyveno Vorkutoje, o netrukus jis - jau Syktyvkaro filharmonijos solistas. Sulaukęs pirmųjų atostogų, iškeliavo į pasiilgtąją, uždraustąją Lietuvą.

Mano gimtinė - nedidelis Šaukėnų miestelis Žemaitijoje. Tenai ten stovėjo medinis Radžių namas, kriaušės ir obelys žydėjo tėvo sodintame dideliame ir gražiame sode.

Dvieji metų neturėjau, kai mirė tėvas. Sūnus būtų buvę motinai su būriu vaikų, jei ne vyriausias Sūkus Viktoras, kuris ėmėsi verslo, atidarė parduotuvę ir rėmė šeimą. Tačiau ir jis jaunas mirė: teko mums patiemis užsidirbti duoną. Aš buvau jauniausias šeimoje. Baigusi Šaukėnuose šešis skyrius, kaimynas įtaisė kontrolieriumi į savo autobusą. Pavažinėjau keletą metų, išmokau vairuoti. Pašauktas kariuomenėn, tarnavau 8-jame pėstininkų pulke Šiauliuose, ištarnavau iki vyresniojo leitenanto. Vėdu, būdavo, sekmadieniais kuopą į bažnyčią, ir grįžtam žygiuodami per miestą su daina:

Pajūriais, pamariais
Žengia šaunių karių pulkai,
Su šypsena kario daina,
Amžiais bus laisva Lietuva -
marš, marš, marš
Kelias tolimes, bet mielas
marš, marš...

... Motinos jau neberegėjau. 1947m. suėmę ir ištrėmę sūnus, enkavedistai ir ją išvežė į Vaiguvos senelių prieglaudą. Tenai elgetynu paverstame dvare, nematydama šalia savęs nė vieno mylimo veido, neturėdama ką palaiminti šventa savo ranka, mirė šešis vaikus išauginu-

1992. IX. 9

si motina.

Vaiguvoje pasiteiravau, kur laidodavo senelius iš prieglaudos, tikėjau atrasti kapą. Nelabai kas žinojo: laidotuvių nebūdavo, dokumentų nerasydavo - kišo į žemę sakydami "banditų tėvai" ir tiek. Klebonas palydėjo mane į kapines, parodė pačiame pakrastyje žole apaugusių kauburėlių eilę:

- Pasirink vieną kauburėlį ir laikyk jį savo motinos kapu.

Pasirinkau. Ir prisiekiau pastatyti paminklą. Atvažiuoti prie jo iš kito žemės krašto, prašyti palaiminimo ir ramybės. Dėkoti už duoną, dainas ir pasakojimus apie Kražių skerdynes... Ji, Marija Navickaitė iš Kražių miestelio, atminė kazokų užpuolimą ir žmones, suklupusius bažnyčioje prieš kardą, dienom naktim sergstinčius savo Dievo namus. Gal iš jos pasakojimų mes ir paveldėjome tą žemaičių nelankstumą - tylėti, neišsivadėti.

Aplankiau Šiaulius - savo jaunystės miestą. Norėjau užsukti į muzikinį teatrą, bet tokio Šiauliuose jau seniai nebėra: sovietai naikino viską, kas buvo sukurta nacių okupacijos metais. Bet mano biografijoje Šiaulių Naujasis muzikinis teatras - pirmieji žingsniai į muziką, į sceną.

... Ėjo 1942 metai. Jaunimo pobūvyje, bičiulių paprašytas, padainavau savo mėgstamąją "Sėdžiu po langeliu". Jūsų balsas gražus. Užikit, pasikalbėsime, - prisistatė Jonas Byra, dėstęs dainavimą Šiaulių muzikos mokykloje.

Pusę metų mokė jis mane savo namuose neimdamas jokio užmokesčio, lyg svarstė, ko vertas esu. Paskui paragino stoti į muzikos mokyklą. Mečiau darbą ir, būdamas dvidešimt ketverių metų, pradėjau mokytis muzikos.

Laimė, kad pirmiausia sutikau būtent J.Byrą. Peterburge jis mokėsi fortepijono ir kompozicijos, vokalą studijavo Maskvoje, tobulinosi Italijoje pas Tito Schipa, grįžęs į Lietuvą dainavo Kauno operoje Alfredą, Hercogą, Almavičą, Romeo, Hoffmanną ir kt. Tai "petrauskisko" tipo, švelnus, lyrinis tenoras, turįs išlavintą kantilenos techniką. Mokydamasis J.Byros klasėje, igijau teisingo kvėpavimo pagrindus ir menišką dainavimo supratimą. Mokėjusi lengvai, greitai; buvau iš tų gamtos numylėtinių kuriems prigimtis nepagailėjo - tik išsiziok ir balsas sklinda.

KAUNO miesto teatras

Stephen Darius and Stanley Girenas blazed a trail in the air. Their mission, to conquer and explore the skies for the betterment of mankind, lives on even today in the spirit of the space shuttles "Columbia", "Challenger" and others.

Darius and Girenas served in the U.S. Army. The Darius and Girenas Post No. 271 of the American Legion was named in their honor. Darius-Girenas memorial monuments were erected in Chicago, Illinois, Brooklyn, New York, in Lithuania, and other places. Many streets, squares, schools, etc. were named in their honor.

The Lithuanian American Community of the U.S.A. and numerous other organizations initiated a campaign for the issuance of a commemorative postage stamp in honor of Stephen Darius and Stanley Girenas. Such a stamp would be a fitting and symbolic tribute to these pioneer aviators and their historic flight. Issuing a stamp remembering these fliers and their mission would bear testimony to many common themes which we in American society hold in high esteem; patriotism, pride and courage are but a few of the qualities which these men inspired then and could do so again.

In 1991 the Lithuanian American Community submitted a proposal to the Postmaster General for the issuance of a commemorative postage stamp in 1993, marking the 60th anniversary of Darius and Girenas' courageous transatlantic flight.

The Lithuanian American Community respectfully urges all to support its 1991 proposal. A letter to the Postmaster General and to the Citizens' Stamp Advisory Committee would be of great assistance for the issuance of a postage stamp in 1993.

Please write letters to:

The Honorable Marvin T. Runyon
Postmaster General
U.S. Postal Service
475 L'Enfant Plaza S.W.
Washington, D.C. 20260

and

Jack Rosenthal, Chairman
Citizens' Stamp Advisory Committee
U.S. Postal Service
475 L'Enfant Plaza S.W.
Washington, D.C. 20260

Šiaulių muzikantai susiorganizavo į trupe, prisiglaudė Dramos teatre, ir, pasivadinę Naujuoju muzikiniu teatru, pradėjo statyti operetes. Režisavo dramos aktorius V.Sipavičius ir iš Kauno atvažiuojantis Stasys Dautartas, dirigavo A.Armonas, J.Byra, o scenografiją kūrė J.Jankus. Chorui, kuriame dainavo mokytojų seminarijos dėstytojai ir moksleiviai, vadovavo P.Vacbergas. Orkestre, prisimeniu, grojo J.Urba, E.Paulauskas, J.Jagėla, Ivaskevičius, fleitistas A.Armonas. Operetėse šoko panelė Stefa Nosevičiūtė, mimanso grupėje bėginėjo Saulius Sondeckis. Ir Julius Juzeliūnas griežė altu orkestre, tačiau ne visa siela buvo atsidavęs teatrui - jis susikaupęs mokėsi. Gal todėl man atrodė lėtas ir rimtas.

Veikloji Potencija Pinkauskaitė išteigė teatre dramų studiją, kurioje buvau kone uoliausias mokinys. Troškau šviestis, lavintis, kuo greičiau tapti profesionalu.

Padainavęs pirmąjį vaidmenį - nedidelę antrojo tenoro partiją P.Linckės operetėje "Grigri", pajutau ir svaigų pasisekimo aromatą. Operetės solistų trupėje (S.Dievaitytė, V.Gudelis, V.Račas, A.Makusienė, A.Sodonis, J.Pėzelis ir kt.) iškilau į primarius. /bus daugiau/

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

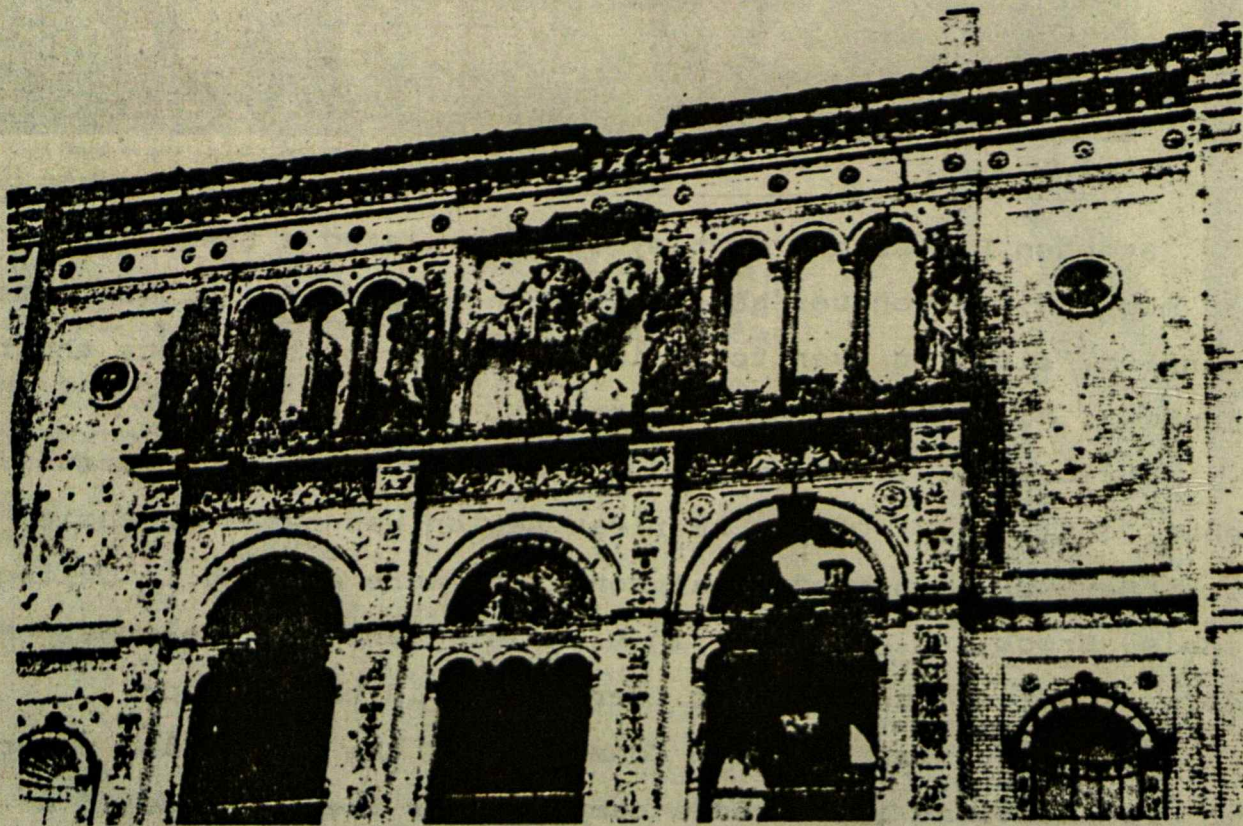
Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių išeivijai!"

Vilius Pėteraitis

MAŽOJI LIETUVA IR TVANKSTA

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDAS
MOKSLO IR ENCIKLOPEDIJŲ LEIDYKLA
VILNIUS, 1992

Atsiųsta paminėti:

MAŽOJI LIETUVA IR TVANKSTA prabaltų, pralietuvių ir lietuvininkų laikais. Daugiau kaip 4.000 metų nenutrūkstamos baltiškosios vandenvardinės kultūros raida. Vilius Pėteraitis. Išleido MLFondas ir Mokslo ir Enciklopedijų Leidykla. Vilnius, 1992. Kietais viršeliais, 545 psl. 3.000 egz.

Viršelio aplanke - Karaliaučiaus Universiteto Fragmentas. Nuotr. M.Sakalauskas.

Peržvelgus šį originalų leidinį, vien tik sumirgėjus daugybei negirdėtų, įdomių vardu, kirčiams ir išnašų ženkleliams, pradeda aiškėti, kiek reikia turėti meilės tam istoriniam Tėvynės plotui, ryžtantis tokios apimties darbui. Kiek kantrybės ne tikai surankiojant medžiagą apie Mažąją Lietuvą ir Tvankstą, bet ir tikrinti, derinti žinias, apiforminti, o po to dar pereiti įvairiausias technines spausdinimo kliūtis, problemas. Autorius sakosi, kad medžiagos kaupimas truko apie 10 metų ir po to 3-4 m. intensyvaus darbo medžiagą sutvarkyti, pats techniškas rašymas.

Knygos dedikacijoje įrašyta: "Protėvių kilniai dvasiai ir jų nerimstančioms vėlėms nuraminti", ir sekančiame puslapyje, kaip motto, Eugenijaus Matuzevičiaus posmas: "Kalneliai, ežerai

Ir sidabrinės brastos,
Pajūrio kopos,
Lygumos,
Miškai žali...
Žinau -
Nedidelis gimtasis mano kraštas,
Bet išmatuoti jį
Tiktai širdim gali."

Pagrindiniai knygos skyriai: Mažosios Lietuvos ir Tvankstos plotas. Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vandenvardžių etimologinis žodynas. Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vandenvardžių daryba. Vandenvardžių suskirstymas pagal reikšmę ir kilmę. Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vandenvardžių analizė. Mažoji Lietuva ir Tvanksta archeologų akimis. Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vandenvardinės kultūros raida. Naujesniųjų laikų vandenvardžiai. Iš bendrinių žodžių padarytieji vardai. Lituanizuoti vandenvardžiai. Baltiškieji vandenvardžiai. Ryšiai su kaimynais. Prabaltiškii vandenvardžiai. Vandenvardžių geografinis paplitimas laikotarpiams. Gyventojų įsikūrimo ir vandenvardinės kultūros raidos chronologija. Baigiamosios pastabos.

Knygą pajavirina rūpestingai paruoštos iliustracijos, diagramos, žemėlapių, jų apie 50. Taip pat yra 5 puslapių sąrašas naudotos literatūros ir šaltinių.

Reikšminga, kad yra atspausdinta ir išsami santrauka anglų kalboje, kuri šį originalų leidinį padaro suprantamą ir kitataučiams istorikams, lingvistams bei silpniau mokantiems lietuvių kalbą.

LEIDYKLOS ŽODIS

Ilgai buvome verčiami ribotis tik Lietuvos ir Tarybų Sąjungos akiračiu. Pagaliau tie laikai praėjo. Į Tėvynę grįžo priverstų pasitraukti rašytojų, Sibiro tremtinių ir kalinių kūryba. Bendram darbui vienijasi mokslininkai, nebėra draudžiamų temų. Pradėta ir toliau numatoma pakartotinai leisti kai kurias mūsų išleistųjų autorių knygas.

Laikydamosi nuomonės, kad visų lietuvių meno ir mokslo veikalai turi tilpti "priešvieno stalo", kad tik įvairūs 4 psl.

Apie autorį:

Vilius Pėteraitis, anglistas, žodynininkas, visuomenės veikėjas, 1914 m. spalio mėn. 18 d. gimė Vaidugau km. Budelkiemio valsč., Klaipėdos apskrityje. 1935 m. baigė Klaipėdos Vytauto Didžiojo Gimnaziją, po to vienerius metus studijavo teologiją VDU Evangelikų Teologijos Fakultete. 1937 m. - anglistiką Southampton'o Universitete, Anglijoje, 1938 m. - švedų kalbą Upsaloje (Švedijoje), 1938-1941 m. anglistiką ir germanistiką Vytauto Didžiojo Universitete ir vėliau VU humanitarinių mokslų fakultete. 1941 m. baigęs VU anglistiką, buvo palkintas jaunesniuoju asistentu, o nuo 1941 m. rugsėjo mėn. - vokiečių kalbos lektoriumi, tuo pat metu nuo 1942 m. buvo Vilniaus Pedagoginio Instituto Germanistikos skyriaus vedėjas.

Karo ir okupacijų išvadoje pasitraukė į Vakarų. Ketverius metus mokytojavo Vokietijoje, Augsburgio lietuvių gimnazijoje, vienerius metus vadovavo Augsburgio-Hochfeldo stovyklai.

Į Kanadą atvyko 1949 m. ir apsigyveno Montrealyje.

Vilius Pėteraitis yra parengęs 2 žodynus: 1948 m. išleistas "Lietuviškai Angliškai Žodynas" (579 psl.), 1949 m. - "Mažasis Lietuviškai Angliškai Žodynas" (su tartimi; 418 psl.).

1970 m. išleido studiją "Mažosios Lietuvos Vietovardžių Svetimėjimas XX amžiuje" (Studia Lituanica III). Mažosios Lietuvos temomis rašė išsivijos laikraščiuose ir žurnaluose, jų tarpe "Nepriklausomoje Lietuvoje", "Keleivyje", "Lietuvos Keleivyje", "Lietuvos Pajūryje" ir kt.

Visuomeninėje veikloje dalyvavo nuo 1934 m. būdamas "Žardės" Sporto D-jos pirmininku, studentų "Mažosios Lietuvos" D-jos pirmininku, "Mažosios Lietuvos Tarybos" nariu, "Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos" steigėjas, o nuo 1952 m. - jos centro valdybos narys ir pirmininkas (su pertraukomis). Taip pat Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio Centro Komiteto narys (nuo įsisteigimo).

Nuo 1956 m. Kanados LB Tarybos narys, Lietuvių Enciklopedijos (išsivijoje) bendradarbis. Mažosios

Lietuvos Fondo steigėjas ir nuo 1985 m. - vicepirmininkas, MLF redakcinės komisijos narys ir J. UŽPURVIO knygos "Trys kalbinės studijos" redaktorius.

Taip pat paminėtina, kad buvo vienas iš DAINAVOS vasarvietės steigėjų Laurynijos kalnuose, į šlaure nuo Montrelio. Vietovės ežeras irgi oficialiai tapo pavadintas Lake Dainava. Čia daugelis Montrelio ir apylinkių lietuvių miško prieglobstyje ir ežero pakrantėje susikūrė sau mažą tėvynę, užuovėją nuo kasdienybės. b.n.

akipločių gretinti ir lyginti su kaimyninių kraštų vandenų vardais. Analizuojama visa mūsų praeitis atgyja ir pasidaro sava, artima ir suprantama.

Be kitų specialistų parengiamųjų tyrimų, darbas būtų sunkiai įkandamas arba liktų su daugelį neįsamių kilmės aiškinimų. Taigi teko naudotis įvairiais prieinamais šaltiniais - kitų mokslininkų veiklos rezultatais. Jų studijos prisidėjo prie šio darbo gerinimo. Panaudotoji literatūra nurodoma santrumpomis (žr. "Literatūra ir šaltiniai"). Labai vertingi yra ištiso šios srities tyrinėtojų būrio - K. Būgos, I. Duridanovo, E. Fraenkelio, J. Endzelyno, G. Froelicho, J. Gerulio, P. Joniko, J. Otremskio, Br. Savukyno, W.P. Schmido, R. Schmittleino, P. Skardžiaus ir A. Vanago - darbai.

Vardus teko rankioti iš gyvosios lietuvininkų kalbos ir lasioti iš rašytinių šaltinių. Yra nemaža vardu, pasitaikančių tik viename kuriame veikale, aprašančiame tą sritį ar kraštą. Tai G. Froelicho, J. Gerulio, V. Kalvačio, H. Kellerio, A. ir F. Kuršaičių, H. Tamašausko ir J. Užpurvio darbai. (Panaudotieji šaltiniai žymimi kiekvieno vandenvardžio etimologizavimo pabaigoje.)

Kuo šis darbas skiriasi nuo kitų šios srities darbų? Visų pirma šis veikalas nagrinėja tik Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vandenų vardus ir jais atskleidžia to krašto praeitį: pirmųjų gyventojų įsikūrimą, jų kalbos senoviskumą (įvardyti vandenį, ir jos tolesnę raidą nuo baltiskųjų laikų iki naujesniųjų; senojo baltų tikėjimo aspektus, jų ryšius su kaimynais, giminių buvimo tame krašte tęstinumą per išsivijos keturis tūkstantmečius.

Antra, viename veikale sukaupta visa su vandenų vardais susijusi medžiaga: etimologija, daryba, suskirstymas pagal reikšmę ir kilmę, taip pat naujesniųjų, baltiskųjų bei prabaltiškųjų, laikų vandenvardžių analizė.

Trečia, dalis nagrinėjamų vardu dar remiasi gyvąja to krašto gyventojų kalba, beįsnykstanciant tremtyje.

Veikalo rankraštį skaitė ir pateikė pastabų bei pasiūlymų buvęs Kauno, Vilniaus, Pinnebergo (Hamburgo) Baltų ir Čikagos universitetų kalbų profesorius dr. P. Jonikas, Montrelio universiteto vyr. bibliotekos vedėjas ir literatūros kritikas V.A. Jonynas (daugeli metų parūpinęs man reikiamos literatūros), buvęs Vilniaus universiteto lektorius bei "Saugų tarmės" autorius J. Užpurvis ir Pensilvanijos (Pensilvanijos) valstijos universiteto profesorius dr. W. R. Schmalstieg (V. Šmolstygas). Visiems jiems nuoširdžiai dėkoju.

Esu labai dėkingas "Lietuvos keleivio" ir "Lietuvos pajūrio" redaktoriui Anseli Lymanui, parengusiam pagrindinius žemėlapius, Ievai Andruskevičienei, tvarkiusiai vardu rodyklę bei atlikusiai kitus techninius darbus.

Norėčiau padėkoti šios knygos recenzentams: Lietuvos Respublikos Lietuvių kalbos instituto direktoriui, kalbininkui, filol. m. dr. A. Vanagai ir istorikui, ist. m. kand. A. Matulevičiui.

Turiu dar pridurti, kad visi čia suminėti asmenys neatsako už pateiktą išvadą. Visais atvejais laikiausi - gal ir ne visada tai išimtinga - savo nuomonės. Tad skaitytojai žinos, ką kaltinti.

Priedermę naudotų knygų ir studijų autoriams atlieku jas pažymėdamas tekste ar išnašose.

Taip pat esu dėkingas Mažosios Lietuvos fondo nariams, mecenatams ir valdybai už užsimojimą šį veiklą leisti.

Montrealis, 1989

V. Pėteraitis

APIE MAŽOSIOS LIETUVOS FONDĄ

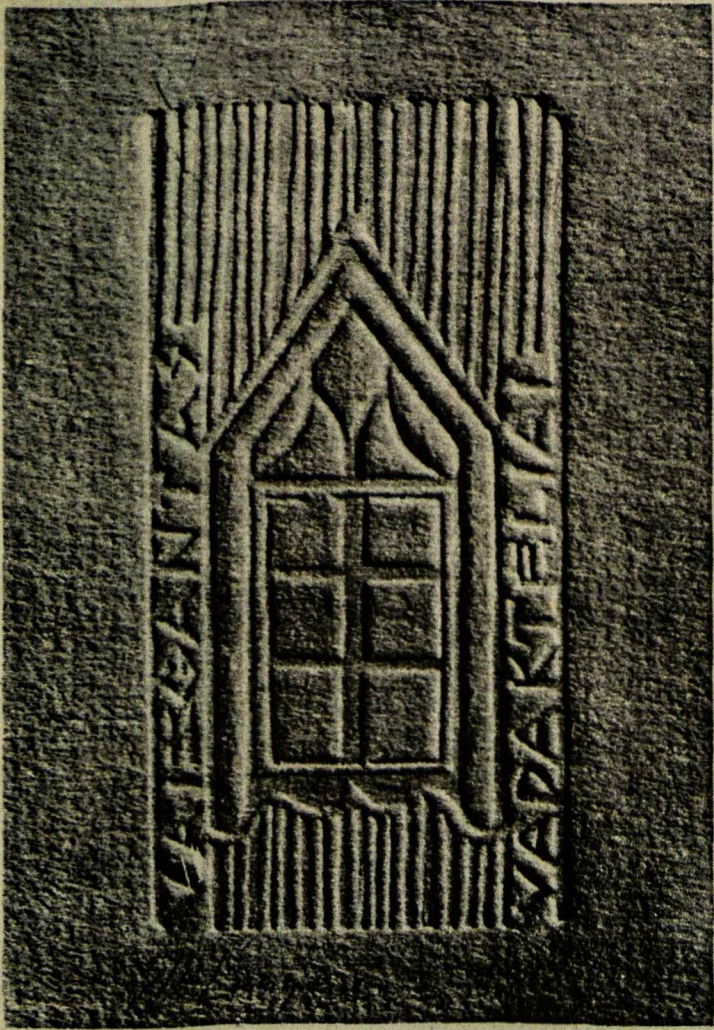
ML Fondo tikslas: a) rinkti su Mažosios Lietuvos gyvenimu susijusią medžiagą, leisti ir platinti knygas ir kitokią literatūrą apie jos kalbą, etnografiją, istoriją bei dvasinę kultūrą; b) skatinti Mažosios Lietuvos lietuvių domėtis ir rūpintis savo kilmės krašto kultūrinio bei istorinio palikimo; remti organizacijų ir asmenų veiklą, atitinkančią šiuos uždavinius.

Vykdydamas Fondo tikslą, ML Fondo narių suvažiavimas 1987 m. rugsėjo mėn. 5 d. svarstė ir nutarė leisti tokius veikalus: 1) J. Užpurvis "Trys kalbinės studijos" (vokiečių kalba), 2) V. Pėteraitis "Mažoji Lietuva ir Tvanksta" prabaltų, pralietuvių ir lietuvininkų laikais (daugiau kaip 4.000 metų nenutrūkstamos baltiškosios vandenvardinės kultūros raida). Leidžiama Vilniuje, "Mokslo" leidykloje, (lietuvių kalba su ilgoka santrauka anglų kalba), 3) M. Gelžinis "Mažosios Lietuvos problemos" (anglų kalba).

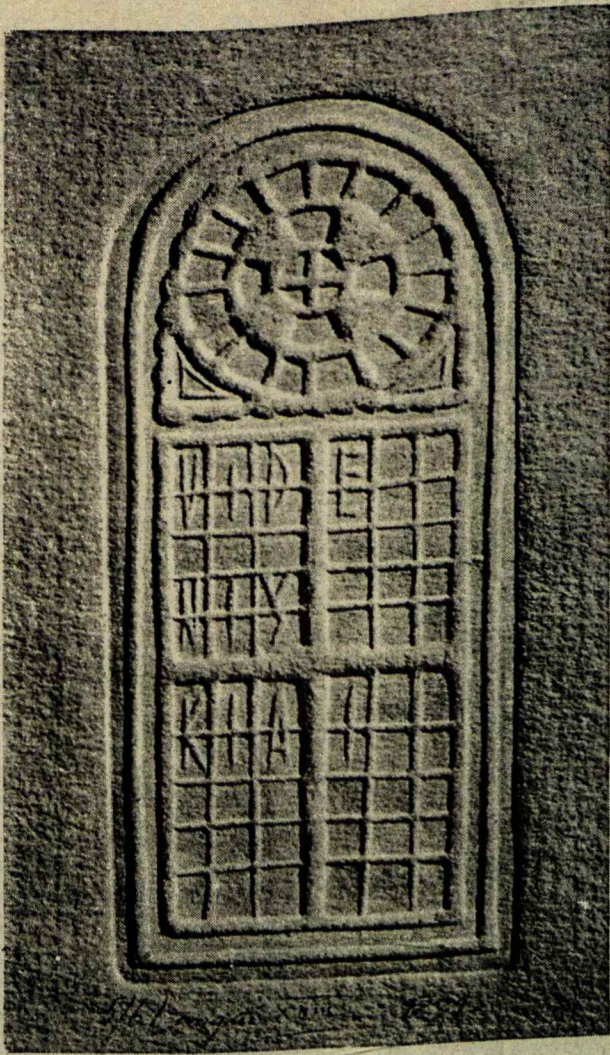
1990 m. Fondo narių suvažiavimas nutarė leisti (parengta ar dar rengiami rankraščiai):

- 1) M. Gelžinis - su Mažosios Lietuvos istorija susijusių straipsnių rinkinys.
- 2) M. Brakas - "Mažoji Lietuva".
- 3) M. Purvinas, "Klaipėdos Krašto mokyklų draugijų istorija".
- 4) A. Lymantas, "Pokarinė politinė Mažosios Lietuvos lietuvių veikla".
- 5) A. Lymantas, "Mažosios Lietuvos lietuvių atsiminimai" (E. Simonaičio, A. Puskepalaičio, V. Gaigalaičio ir E. Jankutės).
- 6) V. Pėteraitis, "Mažosios Lietuvos ir Tvankstos vietovardžiai, jų kilmė ir reikšmė".

Mažosios Lietuvos Fondo Valdyba
217 Bedford Ave., Montreal-West, Que.,
Canada, H4X 1S2
NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

Langai V

Langai XVIII

V. Daniliauskaitės

DAIL. V. DANILIAUSKAITĖS IŠ VILNIAUS IR A. KEZIO IŠ ČIKAGOS JUNGTINĖ PARODA

J.V. DANYS

Įdomi dviejų menininkų, dirbančių dviejose skirtingose kūrybos srityse, jungtinė darbų paroda vyko Lietuvos Dailės muziejuje Lemonte, netoli Čikagos 1992 m. birželio 9-14 d.d. Parodos bendra tema - "LANGAI".

Dailininkė Viktorija Daniliauskaitė iš Vilniaus ekspozavė 21 kūrinių - popieriuje išspausdintus reljefus. Šioje technikoje piešinys-vaizdas įgauna lyg tris dimensijas. Meniška interpretacija pavaizduoti Lietuvos miestelių ir bažnytkaimių senųjų bažnyčių ir koplytėlių langai. Čia atsispindi jos domėjimasis tautotyra.

Dail. Viktorija Daniliauskaitė, gimusi tremtinių šeimoje Sibire, baigė Vilniaus Dailės Institutą 1974 m. Kuria įvairius grafikos kūrinius bei spalvotas linograviūras ir reljefus, knygų iliustracijas. Nuo 1977 m. dalyvavo parodose Vilniuje, Vengrijoje, Norvegijoje, Tallinn'e, Rygoje. Gyvena Vilniuje.

Algimantas Kezys, iš Čikagos, meno fotografijoje reiškiasi daugiau kaip ketvirtis šimtmečio. Yra pasiekęs tarptautinio pripažinimo, dalyvavęs daugelyje foto parodų. Jau yra išleidęs 6 rinkinių nuotraukų foto albumus. Dabar baigiama Lietuvoje paruošti jo kūrybos apžvalginė monografija.

Parodoje jis ekspozavė 17 meniškų interpretacijų fotografijų, irgi tema "LANGAI". A. Kezys fotografavo Amerikos senesniųjų pastatų charakteringus langus. Jo ciklas "Windows" - "Langai". Tarp jų viena yra iš senojo Québec'o - "Window 16".

Šios parodos eksponatai, sakyčiau, turi dvigubą meninę prasmę. Pirmiausia, jų kūrėjai pasirenka realybės objektus - ne kasdieninio standarto langus. Toliau, ir dailininkė ir fotografas tuos vaizdus perleidžia per savo meninio jausmo prizmes.

Nejučiom kyla klausimas, kaip tai atsitiko, kad du menininkai, gyvenantieji skirtinguose kontinentuose, tūkstančius kilometrų vienas nuo kito ir anksčiau nesusitikę, - pasirinko tokią pačią tematiką savo kūrinių serijoms. Įdomu matyti tokią kūrybą skirtinguose dailės žanruose.

Algimantas Kazys yra labai aktyvus parodų organiza-

KUR IR KAIP PRADINGO VIKINGAI IŠ GRENLANDIJOS

Grenlandijos fiorde, apie 80 km. į šiaurę nuo sostinės Nuuk, neseniai buvo vykdomi atkasinėjimai. Rodiniai nustebino archeologus. Tikimasi, kad da-

bar bus galima išspręsti mislę, kas atsitiko su Norsais (vikingais) toje vietovėje, kur jie buvo isikūrę, apie 6000 gyventojų kolonija Eriko Raudonojo laikmetyje.

Vietovė buvo surasta atsitiktinai ledynų upei išsi-veržus iš savo krantų ir nuplovus smėlio klodą, kuris per šimtmečius laikė

pridengęs tą vietovę.

Amžinasis išalas (permafrost) ir gera žemės sudėtis padėjo rodimus išlaikyti ypatingai gerai. Vienas archeologų, dirbęs atkasinėjimuose, pareiškė, kad atrodo, lyg vietovė buvo apleista prieš vienerius metus, o ne prieš 5 šimtmečius. Ši kolonija, viena iš didžiausių, surasta Grenlandijoje, buvo įkurta apie 1000 m., netrukus po šios salos atradimo ir apleista 15 šimtmečio pabaigoje, galbūt, dėl kilusio gaisro.

Atkasinėjimo vietovėje randasi didžiulis gyvenvietės kompleksas. Jį sudaro tuzinai namų, jaujų ir tvartų. Visa tai po vienu stogu, kad žmonės ir gyvuliai neturėtų išeiti į lauką žiemos mėnesiais.

Pirmasis Grenlandijos, Danijos ir Islandijos architektų rūpestis šią vasarą buvo apsaugoti vietovę nuo patvinusios upės. 500 tonų smėlio, pašalinto rątomis nuo vietovės, buvo panaudota pastatyti apsauginę užtvanką.

Anot Grenlandijos Valstybinio Muziejaus kuratoriaus J. Berglund, jau atkastos liekanos - jų tarpe

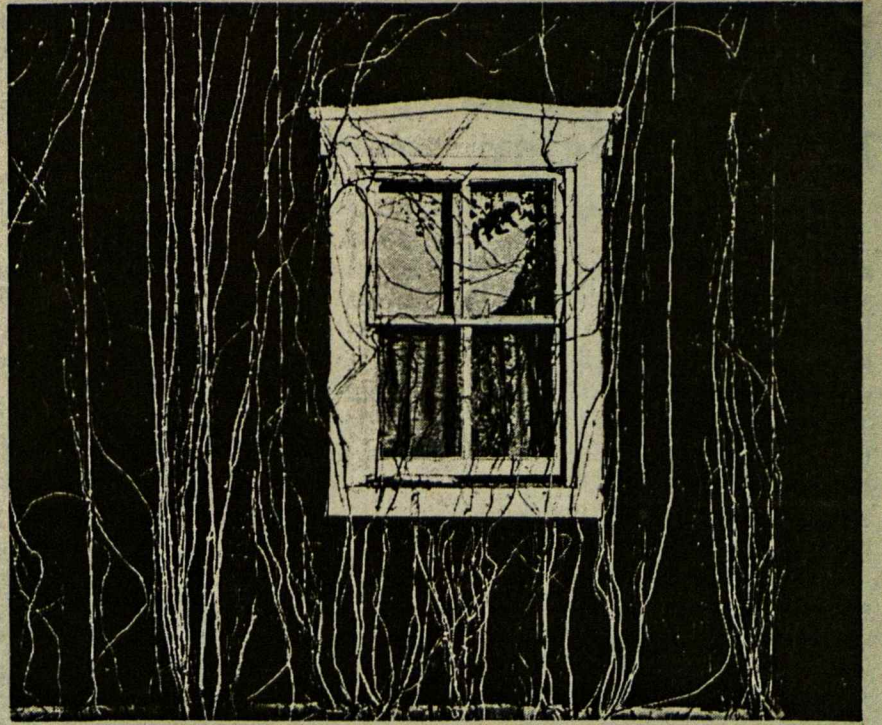
dvi visai nesugadintos audimo staklės ir šunų, ožkų, galvijų ir avių skeletai - paliudys Grenlandijos vikingų gyvulininkystės metodus ir kaip vystėsi jų bendruomenė.

Svarbiausia, kad radiniai padės išspręsti mislę, kas atsitiko su šia kolonija, kuri išsilaikė per 500 metų šioje didžiulėje Arktikos saloje ir paslaptinai išnyko apie 1500 m. Skandinavų laivai, kurie čia atplaukdavę reguliariai ir vikingai galėjo palaikyti pastovų ryšį su Europa, nebesustojo prie šios tolimos kolonijos krantų.

Danų misijonieriai buvo atvykę 1721 m. ir rado tikrai griuvėsius ir apleistus ūkius. Padaryti modernių tyrimai rodo, kad kolonija nustojo egzistuoti apie 1500 m.

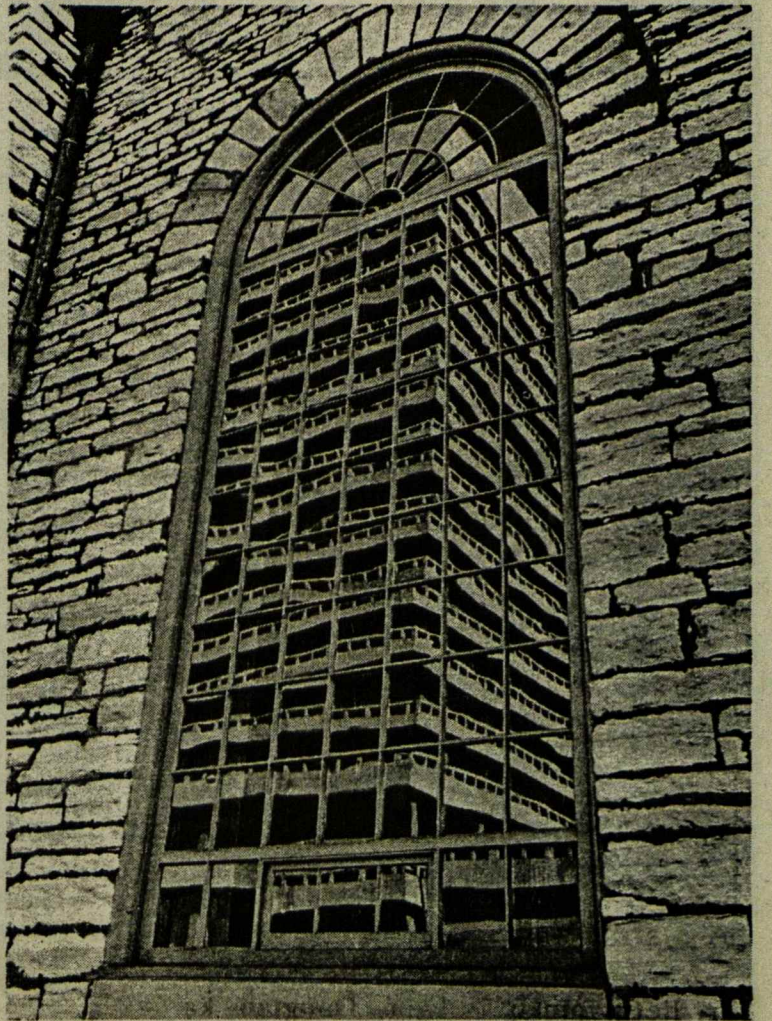
Spėjama, kad kolonijos gyventojai žuvo nuo choleros (plague) ir nuo čiabuvių inuitų užpuolimo. Tačiau nėra istorinių daviniių patvirtinti spėjimus.

Muziejaus kuratorius Berlung išitikinęs, kad vikingai žuvo dėl kelių priežasčių, įskaitant klimato pasikeitimą, per didelį

Window #3

A. Kezio

Window #15

● ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS monografija, I t., anglų ir lietuvių kalba, paruošta Algimanto Kezio galima įsigyti "Drauge", 4545 West 63rd Street, CHICAGO, IL, 60629. (Tel: /312/ 585-9500; telefax (312)-585-8284.

Knyga kietais viršeliais, su aplanku, 232 psl., apie ma šio dailininko ankstyvąją kūrybą, pradedant nuo jo studijų metų Paryžiuje iki 1949 m., kada jis su šeima gyveno DP stovyklose, Vokietijoje. Išleido "GALERIJA" ir "Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla". Kaina su persiuntimu \$27. (US).

žmonių prieauglį ir ganyklų panaudojimą. Jis sako, kad išlikusieji galėjo išskliauti kitur. "Labai didelė galimybė iš šios vietovės radinių sužinoti, kas tikrai atsitiko šiai kolonijai".

Pilnam atkasimui dar reikia dviejų metų darbo. Tačiau vykdyti tyrimėjimus tokiam šurksčiame klimato yra labai sunku ir brangu. Tyrinėtojų grupė rūpinasi, kad neišsibaigtų finansinė parama prieš atidengiant vikingų dingimo paslaptį.

(Pasinaudota "The European" 1992, August 20-23. Pagal Birna Helgadotir, paruošė B.N.)

DAR ŠIS TAS APIE GRENLANDIJĄ

Tai didžiausioji pasaulyje sala, 2,14 milijonų kvadratinų km apimties, iš jų 1,85 mil.kvadr.km. apdengta ligi 3.000 m. storumo ledynu. Ši sala yra tarpinėje erdvės tarp Amerikos ir Š.Eurazijos, todėl turi didelės strateginės reikšmės, nes pro ją yra trumpiausi oro keliai iš Š.Europos į New York'ą ir Los Angeles.

Grenlandija yra Danijos kolonija nuo 1814 m., jos suradimui daugiausiai nusipelnė Fr.Nansen'as, Peary, Rasmussen'as, Koch'as, Knud'as ir A.Eegener. 1940 - 1946 m.ši sala

buvo karinėje JAV administracijoje.

1953 m. Danija pakeitė Grenlandijos valdymo statutą, padarydama koloniją integralia valstybes dalimi. Vietiniai gyventojai turi Danijos pilietybę ir visas pagrindines teises, įstatymdavystė yra įjungta į Danijos Parlamentą ir specialus administracinis departamentas Kopenhagoje, atsakingas teisoginiai ministereiui pirmininkui.

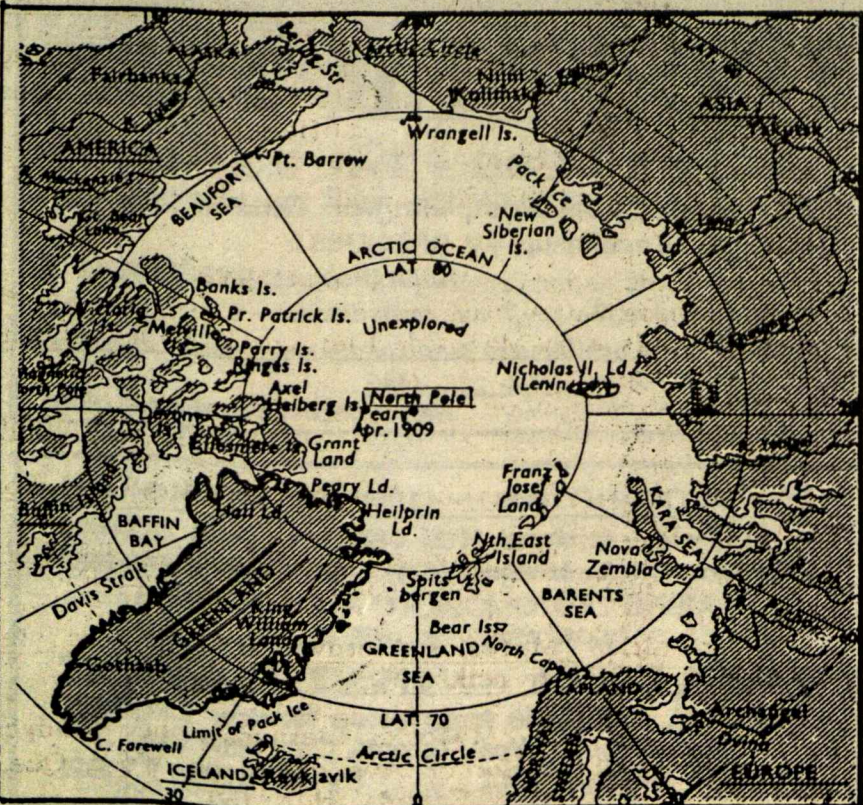
Vidutinė metų temperatūra - 25°C, Vakarų pajūrio klimatas švelnesnis -0,5°C.

Žemės turtai: kriolitas, vario rūda, grafitas, švinas, cinkas, rudoji anglis. Švino ir cinko kasyklos pradėjo veikti nuo 1956 m.

Grenlandijoje veikia svarbi meteorologinė stebėjimo stotis.

Ziemą, arktikos naktis, kai saulė nepateka, trunka 5-7 savaites Disko Bay apylinkėje ir apie 5 mėnesius šiauriniame Grenlandijos smaigalyje. Atitinkamo ilgio laiku vasarą šviečia be nusileidimo saulė, kuri skatina kai kurias daržoves - morkas, salotas ir ropes išaugti per trumpą laiką. Daugiausiai daržoves auginamos šiltadaržiuose. Kai kuriuose užuovėjinguose fjordu pakraščiuose užtinkama žilvičio krūmai

/ nukelta į 6 psl...../
5 psl.

Lietuvių Namų Žinios

● Rugpjūčio mėn. 23 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 120 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 3 iš Vilniaus, 1 iš Ignalinos; A. Tamkevič, J. Tamkevič iš Pittsburgh'o, E. Sandanavičius iš Brooklyn, N.Y., V.S. Radzevičiai (visi iš JAV); M. Morkūnas iš Montrealio. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos išdininkas Edmundas Pamataitis.

● LN biblioteka atidaryta trečiadieniais ir ketvirtadieniais 4-7 v.v. Bibliotekos priežiūrą ir patarnavimą savanoriškai atlieka F. Julevičius. "LN" gauna oro paštą iš Lietuvos "Lithuanian Weekly", "Lietuvos Aida", "Respubliką" ir kitus laikraščius bei žurnalus.

● Slaugos Namams aukoję: a.a. Zigmą Jackaus atminimui: \$30- T.B. Stanuliai; \$20 - V. Drešeris.

● Lietuvos Skautų Sąjungos rašinių konkursas pratęsiamas iki š.m. lapkričio mėn. 1 d. Temos laisvos arba taisyklėse pasiūlytos. Rašiniai gali būti rašomi sueigose. Rašinius siųsti: LSS Rašinių Konkursas, 40 Burrows Ave., Islington, Ont., M9B 4W7, Canada.

● NATIONAL LIBRARY OF POETRY, Owings Mills Maryland (USA) paskyrė šiemetams 250-čiai poetų \$12.000 premiją.

Šiaurės Amerikos "Open Poetry Contest" varžybų laimėtojams. Dalyvauti gali visi, jokio įstojo mokesčio.

Kūriniai reikia prisiųsti ne vėliau kaip rugsėjo mėn. 30 d., 1992 m.

Autoriai, nesvarbu ar buvo spausdinęsi ar ne, gali laimėti. Kiekvienas eilėraštinis turi galimybės pakliūti į antologiją.

Reikia atsiųsti VIENA originalios kūrybos eilėraštinį laisva tema. Eilėraštinis turi būti ne daugiau kaip 20-ies eilučių, autoriaus rė vardas ir adresas atspausdintas lapo viršuje.

Siųsti: National Library of Poetry, 11419 Cronridge Dr., P.O. Box 704-ZK, OWINGS MILLS, MD 21117. Pašto antspauduota data ne vėliau kaip rugsėjo mėn. 30 d., 1992 m.

Varžybos prasideda spalio mėn. 1 d., 1992 m.

PARODŲ SERIJA MINĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DEIMANTINĖ SUKAKTĖ

Lietuvos generalinio konsulo Chicagoje V. Kleizos sumanymu ir iniciatyva vyko du posėdžiai, kaip dailininkų įnašą galima būtų surengti seriją parodų, minint Lietuvos 75 m. Nepriklausomybės jubiliejų 1993 metais.

Pirmajame posėdyje dalyvavę A. Kezys, galerijų vadovai bei atstovai šiam sumanymui pritarė, tuo labiau, kad parodų projekte numatoma bent vieną iš parodų ciklo suruošti ir amerikiečiams.

Antrame posėdyje, šalia

konsulo V. Kleizos, parodų reikalų vadovo A. Kezio, dalyvavo Lemonto Lietuvių Dailės ir Balzeko Muziejų direktoriai bei atstovai, Tautodailės Instituto atstovė, Čiurlionio Galerijos direktorius ir jo padėjėja B. Šontaitė, Narbučio bei Kezio galerijų savininkai. Taip pat dalyvavo menotyrininkas D. Lapkus.

Dalyviai supažindino su savo projektais. Čiurlionio Galerijoje Jaunimo Centre Vasario 16-tosios proga bus išstatyta dail. Viktoro Petravičiaus 32 darbų kolekcija, kurios savininkas yra Midwest Museum of American Art Indianos valstijoje. Šie kūriniai buvo nutapyti 1983 m.

Vasario 16 d. Lemonte Lietuvių Dailės Muziejuje bus atidaryta paroda žymiųjų Lietuvos dailininkų, pradėdant 1907 m. įkurtos Lietuvių Dailės D-jos narių - A. Žmuidzinavičiaus, K. Šklėrio, A. Varno, R. Kalpo, P. Rimšos, J. Zikaro, M. Čiurlionio ir baigiant dabarties moderniųjų lietuvių dailininkų darbais.

Šioje parodoje atspindės Lietuvos dailės raidos

įvairūs laikotarpiai.

Balzeko Muziejus yra užsiąngavęs Pabaltijo valstybių parodai, gaunant finansinę paramą iš Illinois Art Council, kuri numatyta vasario mėnesį. Bus tartasi su trijų Pabaltijo valstybių dailininkais ir meno galerijų atstovais, kad ši paroda būtų įjungta į Lietuvos Nepriklausomybės deimantinės sukakties ruošiamą parodų ciklą, nes tos trys valstybės maždaug tuo pačiu metu atgavo savo nepriklausomybes.

Marquette Parke 71-oje gatvėje esančioje Galerijoje planuojama surengti fotografinę parodą Rytprūsių tema. A. Kezys savo ir Čiurlionio Galerijos vardu numato organizuoti "Dailė 93" parodą, į kurią bus kviečiami žymiausi išeivijos dailininkai su vienu ar dviem darbais, sukurtais per paskutinius metus ir parodyti ką išeivija yra sukūrusi. Su šios parodos atidarymu 1993 m. sausio mėn. 22 d. bus ir pradėtas visas sukakties skirtas parodų ciklas.

Liaudies meno paroda siūloma suruošti Illinois Universitete.

UŽ LIETUVOS ATEITĮ IR GEROVĘ DEMOKRATINIAME VAKARŲ PASAULYJE

Kreipiamės į visus tautiečius išeivijoje, kurie susirūpinę laukia Seimo rinkimų Lietuvoje. Šiuo metu bendras išeivijos uždavinys būtų remti politinę linkmę, kuri:

- siekia greito suartėjimo su Vakaraais, užtikrinančio krašto gerovę ir pilną nepriklausomybę;
- pasisako už neatidėliotiną privatizaciją ir ekonomines reformas, kurios yra būtinos komunizmo nuniokotos tautos atstatymui;
- kovoja už ekonominę nepriklausomybę ir stengiasi pašalinti Rytų dominavimą, turintį imperinių tikslų ir pretenzijų.

Nemažais darbais ligi šiolei prisidėję prie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, turime ir toliau nelikti pasyvūs, nes atgauta Nepriklausomybė dar yra trapi. Konkreti išieikškime savo nusistatymą dėl Lietuvos politinės ateities. Prisidėkime prie finansavimo priešinikinės veiklos, remiančios kandidatų, kurie yra susibūrę į "Už demokratine Lietuvą" grupę.

Aukais galima įnešti į šias sąskaitas:

PARAMA Lietuvių Kredito Kooperatyvas Toronte nr. 10407; PRISIKĖLIMO P-JOS Kredito Kooperatyvas Toronte, nr. 1627590; LITAS Montrealio Lietuvių Kredito Unija nr. 5125, arba siųsti čekius: UŽ DEMOKRATINĘ LIETUVĄ vardu, 1011 College Street, TORONTO, Ont., M6H 1A8.

Šios lėšų telkimo iniciatorių grupės sudėtis bus paskelbta artimoje ateityje.

Iniciatoriai

IŠNUOMOJAMAS NAMAS - 1500 kv. pėdų apimtį, 1579 Bloor St., W. - arti prie Lietuvių Namų; 7 kambariai per du aukštus, atskiras; 6 automobiliams vieta. Ideali vieta daktaro, advokato ar verslo raštiniams. Skambinti Danutei Sysak-Simonaitytei, tel: 532-3311 arba kreiptis tiesiog į LN raštine.

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 4.75%
180-364 d. term. ind. 4.75%
1 metų term. indėlius 4.75%
2 metų term. indėlius 4.75%
3 metų term. indėlius 5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.50%
1 metų GIC-met. palūk. 5.00%
2 metų GIC-met. palūk. 5.25%
3 metų GIC-met. palūk. 6.00%
4 metų GIC-met. palūk. 6.25%
5 metų GIC-met. palūk. 6.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.75%
Taupomąją sąskaitą 3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas
nuo 8.75%
Sutarties paskolas
nuo 8.75%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 7.00%
2 metų 7.25%
3 metų 8.00%
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 6.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Nelimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

UŽDARYTA LIETUVIŲ

ĮSTEIGTA MOKYKLA

CICEROJE (prie Čikagos)

Cicero šv. Antano parapijos, pernai minėjusios savo 80-ąją sukaktį, ribose veikusi to paties vardo pradžios mokykla, šių metų birželio mėnesį užvėrė savo duris visam laikui. Tas padaryta, kuomet Čikagos arkivyskupijos vadovybė labai uoliai taupydama pinigus, uždarinėja ne tik mokyklas, bet ir bažnyčias, kurių užduotis skleist ti katalikų religiją, žmones supažindinti su Kristaus mokslu, juos šviesti, atlikti labdarinius darbus, ir pan.

Dabar, kuomet net ir Katalikų Bažnyčia tvarkosi biznio pagrindais, daugelis Čikagos bei kitų vietovių bažnyčių bei mokyklų buvo ar dar bus uždaroma, ir dabar jau dėl to nedaug kas (nors kai kurių parapijų nariai dar protestuoja, tačiau lietuviai tylėjo anksčiau ir dabar tyli) jaudinasi.

Šv. Antano parapijos mokykla, kuri per beveik 80 metų laikotarpį išleido tūkstančius lietuvių (paskutiniaisiais metais - nemaža ir nelietuvių) buvo tikras lietuvių židinys. Joje visą laiką (išskyrus maždaug praėjusį dešimtmetį) lietuvių kalba buvo dėstoma kasdieninių pamokų metu, o šeštadieniais čia veikė Aukštesnioji Lituanistikos mokykla. Pradinės Lituanistikos mokyklos vedėjas, muz. Juozas Kreivėnas čia buvo suorganizavęs vieną iš didžiausių Čikagos apylinkių vaikų chorą. Mokyklos patalpose veikė kitos lietuviškos tautinės bei religinės organizacijos.

Dabar jau visa tai praeityje. Lietuviams šios mokyklos uždarymas mažas nuostolis, nes paskutiniaisiais metais joje jau nebuvo nė vieno lietuvių kilmes mokinio, net ir pačios parapijos nuolatinis kunigų tarpe jau neliko nė vieno lietuvių kunigo. Vien tik sekmadieniais yra laikomos lietuviškos pamaldos, ku-

rias atnašauja kitur reziduojantis kunigas dr. Kęstutis Trimakas, kartais ir kiti.

Praėjusį rudenį, atnaujinant mokyklos pastatą, buvo uždažytas virs pagrindinių durų didelėmis raidėmis išpaustas užrašas ŠV. ANTANO PARAPIJOS MOKYKLA (tie išpaudimai anksčiau buvo nudažyti juoda spalva). Tačiau dar ir šiandien, nors ir nelabai ryškiai, dar vis matomas šis daug ką pasakantis užrašas, bylojantis lietuviams šio pastato praeitį, daug davusį Amerikos lietuvių kultūrai ir bendrai visai Lietuvai, o kartu ir Amerikai. Šią mokyklą baigusiuju tarpe turime žymių visame pasaulyje žmonių. Pirmuoju, turbūt, reikėtų įrašyti arkivyskupą Paulių Marcinkų, buvusį aukščiausią Amerikos pareigūną Vatikane (jis ilgą laiką buvo Vatikano vedėju, kas yra pats didžiausias administracinis postas šioje valstybėje). Tik po paaiškėjusių neleistinų bankinių operacijų šis mūsų tautietis buvo pakliuvęs į bėdą, net negavo jam jau beveik paskirto kardinolo titulo, nors pareigose jis išbuvo iki pat karjeros pabaigos ir tik pernai grįžo Amerikon ir apsigyveno jau ne Ciceroje, bet Arizonoje).

Šiandien, kuomet matome Lietuvoje grąžinamas bažnyčias bei vienuolynus, katalikų mokyklas bei pastatus lietuviams, yra liūdna stebėti, jog vis daugiau Amerikos lietuvių statytų bažnyčių ar kitokių katalikų įstaigų išsprūsta iš teisėtų savininkų rankų. Keista, kad dėl to niekas nesijaudina, nekaltant apie kokius nors protestus ar kitas drastiškesnes priemones. Bet čia jau kita tema, kurią gal pagrįsime kita proga.

Taigi, Cicero lietuvių kolonija šiandien jau gerokai sumažėjusi. Ir tik mes čia užsilikusieji, kurie gyvename čia 40 ar daugiau metų, parapijos uždarymą daugiau pergyvename ir padėjiojame.

Ed. Šulaitis

Kanados Lietuvių Fondas

Narių įnašai (Skliausteliuose pakelta iki)

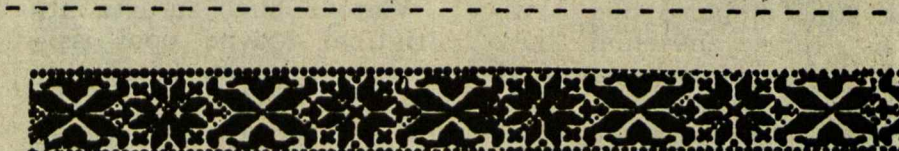
48. PARAMA Kredito Koop.	\$ 1,200.- (10,000)
128. Januška E.V.	20.- (1,080)
830. Breichmanas P.G.	50.- (150.-)
851. Januškevičius C.A.	200.- (1,900.-)
1078. Macevičiūtė Marija	100.- (600.-)
1491. Noreika Gražina, Stasys	100.- (500.-)
1696. Martosienė Elizabeta	50.- (150.-)
2044. Rūta Aloizas	100.-

Padėka priklauso visiems aukotojams. Žinokime, kad už įnašus gaunami procentai yra skiriami lietuviškai veiklai išeivijoje paremti.

K.L.F. Valdyba

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prašome skambinti

Tel: 233-4446

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-9852

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

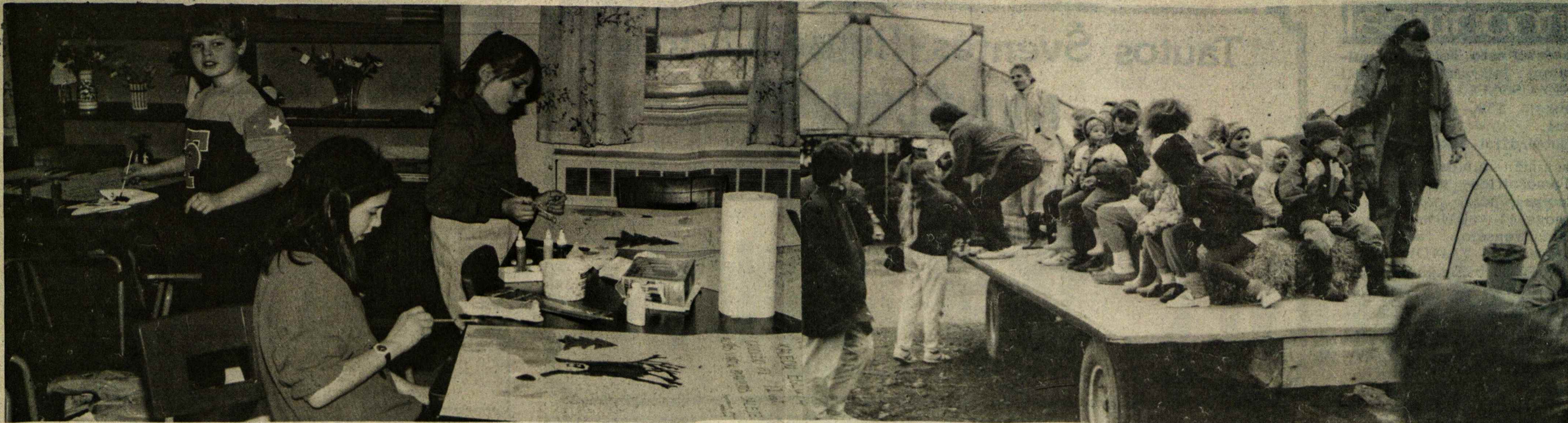
DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MONTRESALIO ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE: kairėje - ruošiasi Kalėdų Eglutės programai; toliau - praeitais metais Mokyklos iškyla rudenį, organizuota Tėvų Komiteto

Šią vasarą Tėvų Pranciškonų vasarvietėje, Kennebunk Port, MĖ., JAV. atliko koncertą, iš kairės: sol. Janė Brasauskienė, smuikininkė Suzana Kavaliauskaitė, montrealietis sol. Antanas Keblys ir akomponuotoja Frances Kavaliauskaitė

montreal

• Sumainė žiedus šauniose vestuvėse Anita BENIUŠYTĖ su Rick GUMPORT. Sveikiname.

• Nepaprastai šaunios vaišės - pokylis įvyko W. ir K. Gentemannų rezidencijoje Val David, Qué., rugpjūčio mėn. 15 d.

Proga - jaunavedžių jų dukters Dianos ir dr. Audriaus Žibaičių sutiktuvės. Plačiau apie tai bus parašyta vėliau.

• RUGSĖJO, 8-TOSIOS - TRADICINIS TAUTOS ŠVENTĖS proga š.m. rugsėjo 13 d., AV P-jos salėje prisi-

minsime VYTAUTĄ DIDIJĄ. Programoje išgirsime Vyt. Čuplinsko, jauno visuomenės veikėjo žodį.

• A.a. Zigmo Jackaus atminimui Kanados lietuvių laikraščiu "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" aukojo A. Gačionis \$20. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Elena TALALAITĖ, montrealietė, gyvenusi Ville Emard'e, mirė š.m. rugpjūčio 24 d., palaidota iš A.V. šventovės.

Užuoja artimiesiems!

DEŠINĖJE :

Alain Stankė-

Aloyzas

Stankevičius

su savo

medžio

drožiniais

PIERRE MCCANN, La Presse

KETURI ALAIN STANKĖ GIMIMAI

Taip pavadino Montrealio LA PRESSE žurnaliste Anne Richer savo išsamų straipsnį apie žinomą lietuvių ir prancūziškoje visuomenėje Quebec'o provincijoje, Kanadoje - Aloyzą Stankę- Stankevičių (Alain Stankė).

Jis - žurnalistas, programų pravedėjas radio ir televizijoje, producentas, rašytojas, knygų leidėjas.

Aprašydama jo sudėtingą charakterį, užsimindama apie jo komplikotą vaikystę, žurnalistė padaro išvadą, kad jis yra išvystęs gerai apvaldomas du švelnius ginklus - žavingumą (charme) ir vilionę (seduction).

[domiai aprašytame reportaže pasakojama, kad Aloyzas Stankė gimė 1934 m. Lietuvoje birželio mėn. 11 d., ir kad vaikystė buvo saugi ir apgaubta švelnumo.

Dėl susidėjusių politinių

aplinkybių atsidūrė Vokietijoje, tai - antrasis gimimas, ir čia vaikystės nebuvo, tik jos nostalgija. Trečias gimimas - Prancūzijoje ir, sulaukęs 17 m., "užgimė" Quebec'e, kur ir turėjo įleisti šaknis.

Čia jam sekėsi. Jis tapo pripažintas žurnalistas. Vedybos apdovanojo 4-iais vaikais, o dabar jau turi ir 5 vaikaičius. "Kaip nuostabiai puiku", - sako jis.

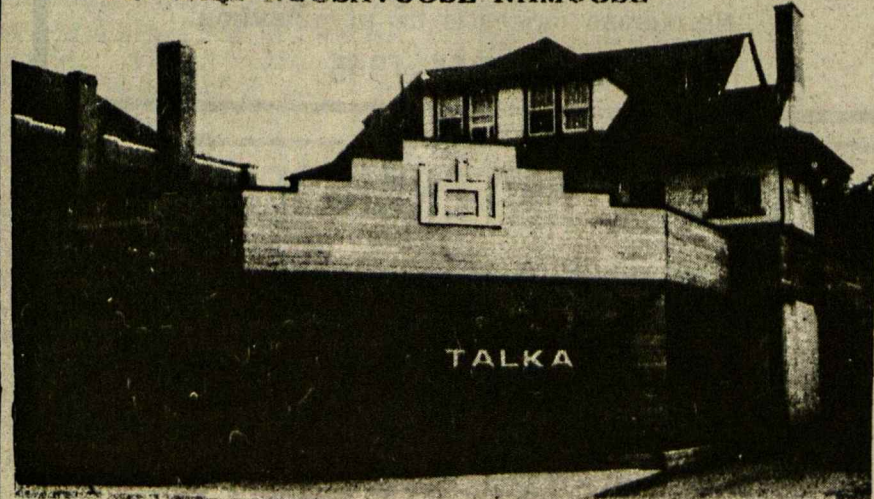
Dabar jis gali ramiai aplankyti ir savo vaikystės lopšį - Lietuvą, vėl ją iš naujo atrasti. Joje jis surado nuostabią liaudies meno išraišką medyje. Ir Aloyzas, būdamas kūrybin-

gas ir neramos dvasios, pajuto neatsispiriamą troškimą pačiam imti šiltą ir kvapų medį į rankas ir kurti pavidalus. Jis sakosi, kad visada turįs ką nors daryti ir štai, medis suteikia jam progą išsireikšti ir tuo pačiu atsipalaiduoti. A.Stankė išdrožia savotiškus totemus, su kuriais planuoja padaryti savo sodo tvorą.

Paklaustas, kas jam atrodo esą svarbiausia gyvenime, jis atsako: "Viskas ir niekas. Pats gyvenimas. Meilė ir draugystė".

Ir paskui - jis suranda tikrąjį atsakymą savyje, kaip jis galejo pamiršti? "Laisvė". b.

VIEŠINIAI LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA". LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%
santapus 3%
kasd.pal.taupymo s-ta 2.5%
90 dienų indėlius 4.5%
1 m. term. indėlius 5%
1 m. term.ind.mėn.pal. 4.5%
3 m. term.indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos).....3%
RRSP ir RRIF 1 m. 5%
RRSP ind. 3 m. 6.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 7%
nekiln.turto pask. 3 m. ... 8.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Taikoje"

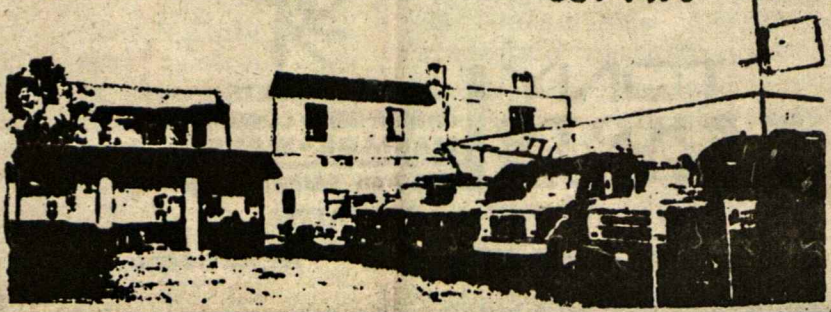
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

montreal

• A.a.Kosto Toliušio atminimui laikraščiu "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" aukojų \$50,- W.ir A.Lapenat.

Nuoširdžiai dėkojame "NL" • Už a.a.dail.Anastaziją Tamošaitienę mirties metinių (rugpjūčio mėn.28 d.) progą 11 val.Mišias užprašė 20 rugsėjo, sekmadienį Montrealio VAIVORYKSTĖ AV P-jos bažnyčioje.

• Elena /LUKAITYTĖ/ ir ARMON KEKLIKIAN savo sūnelį pakrikštijo AV P-jos bažnyčioje Alexander-Joseph vardais.

SIDABRINIS JUBILIEJUS
Ramunė KUDŽMAITĖ ir Alvydas BULOTAI š.m. rugpjūčio mėn.22 d., atšventė savo 25 m. sidabrinę vedybų sukaktį giminių ir artimųjų tarpe savame vasarnamyje Lac Archambeau. Dalyviai įteikė suakutvininkams bendrą dovaną ir maloniai praleido laiką kartu.

YPATINGAS JUBILIEJUS
Š.m. rugpjūčio mėn.23 d. Marija ir Jonas ADO-MAIČIAI gražiai atšventė savo vedybinio gyvenimo 60-metį.

Sekmadienio Mišių metu AV kleb.kun.J.Aranauskas, SJ, suteikė jiems skirtą ypatingą palaiminimą.

Po pamaldų RŪTOS Klube suakutvininkai buvo parapijiečių pasveikinti ir visi pavalšinti kava ir skaniais pyragais.

Trečiadienį, RŪTOS Klubas susirinkimų dieną, Seselės M. ir J. Adomaičiams surengė gražų priėmimą su skaniais pietumis.

Iš J.Adomaičio pasakymo padėkos žodžio sužinojome, kad Mariją ir jį buvo sutuokęs kan.J.Tumas-Vaižgantas. Tikrai retas jubi-

liejus.

Sulaukę ne tik garbingo jubiliejaus bet ir garbingo amžiaus, Marija ir Jonas Adomaičiai yra veiklūs mūsų kolonijos lietuviai, atsilanko į visus svarbiuosius renginius ir yra RŪTOS Klubu nariai.

Geros sveikatos ir toliau linki visi Montrealio ir apylinkių lietuviai.

• Montrealio Žvejų-Medžiotojų Klubas NIDA rengia sezoną užbaigimo PIETUS AV P-jos salėje spalio mėn.18 d., sekmadienį, po pamaldų.

• "TĖVIŠKĖS NAMAMS" \$50 - aukojų L.ir A.Jurjonai.

• LIETUVOJE leidžiamus žurnalus KARĮ, KARDĄ ir TRIMITĄ galima užsiprenumeruoti Kanadoje per jų įgaliotinį J.Šiaučiuilį, 1500 De Seve, Montreal, P.Q., H4E 2A7, Canada. Tel:768-3674. Prenumerata metams KARDAS-\$15, KARYS ir TRIMITAS- po \$25.

Tautos Šventės - Rugsėjo 8-tosios MINĖJIMAS

IVYKS

1992 M. RUGSĖJO MĖN. 13 D., AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

Programoje:

11 val. - Iškilmingos pamaldos
12 val. - paskaita - VYTAS ČUPLINSKAS

Kavutė

Įėjimas - laisva auka.

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

DĖMESIO -

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba praneša: RINKIMAI I XV-tąją KLB Krašto Tarybą įvyks š.m. SPA-LIO mėn. 4 dieną.

Kandidatas į Krašto Tarybą turi būti ne jaunesnis 18 m.amžiaus ir susimokėjęs solidarumo įnašą už 1992 m.

Sutikimo lapeliai kandidatuoti į Krašto Tarybą gausiami per KLB Montrealio Apylinkės Valdybą.

Dėl informacijų prašoma kreiptis į Arūną Staškevičių tel: 1-347-0583 (skambinti "collect").

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

1991-1992 mokslo metų Montrealio Seštadieninės Mokyklos mokiniai ir mokytojos: Inga Gedrikienė, Joana Adamonytė, Ses.Paulė ir Nijolė Šukienė.

HONEY FOR SALE !

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:

Tel: 962-3780.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5, tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv.dr. J.MALIŠKOS biuras)
1440 St.Catharine St.,W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal,P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.

Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Tel: (514)-842-1231,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS

822 Ile de France, St.LAMBERT,Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538

arba

8606 Central str., kamb.205, LASALLE,Que, H8P 1N5,
tel:364-4282

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.

1155 rue Metcalfe, Suite 1143

SUN LIFE BUILDING,

Montreal, Québec, H3B 2V6
Fax: 871-1784; Tel: 871-1430.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
UKRAINĄ, RUSIJĄ*, MOLDAVIJĄ, BIELORUSIJĄ

AIR CARGO

TIK 4⁹⁵
uz kg

(LAIVU - \$4.40 uz kg)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra nei maksimumo, nei minimumo
svorio. Neskaitome už C.O.D.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

2600 RUE LEGER, LASALLE

Naujas numeris: **931-9389**
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS
Vytautas Gruodis Jr. (or Alexander Khalimov)

/ Telraujantis raštu- pašto kodas H8N - 1A3 /

Mainlee Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Talsau ir remodelluoja
- * Sluvis ir parduodu

1449 rue St.Alexandre

Suite 500 A.

Montreal,P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
6220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6608

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 De Seve, Montreal, Qué. H4E 2A8

Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907A Rosemont Boulv.

AKTYVAS-VIRŠ \$29,000,000. REZERVAS-VIRŠ MILIJONO

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 4 3/4 %	Taupymo - special. 2 3/4 %
Certifikatus 2 m. 5 3/4 %	Taupymo - su gyv. dr. 2 %
Term. indėlius:	Taupymo - kasdienines 2 1/2 %
1 metų 4 1/2 %	Einamos sąsk. 1 1/2 %
180 d. - 364 d. 4 1/4 %	RRIF-RRSP - 1 m.term. 5 %
120 d. - 179 d. 4 %	RRIF-RRSP - 2 m.term. 6 %
60 d. - 119 d. 4 %	RRIF - RRSP - taup. 2 3/4 %
30 d. - 59 d. 2 3/4 %	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 6 1/2 %, asmenines - nuo 7 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirm., antr., treč. 9.00-3.00	Pirmadieniais 10.00- 2.00
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00	2.00-6.00

• AV Parapijos pietūs ruošiami lapkričio mėn. 8 d., sekmadienį po pamaldų.

**JŪSŲ LAUKIA
LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ
MOKYKLA**

Jau ateina laikas pagalvoti apie ateinančių rudenį ir po vasaros poilsio pasiruošti naujiems mokslo metams.

Montrealio lietuvių kolonijoje Šeštadieninė Mokykla rūpinasi pateikti įdomią ir efektingą programą ne tik lietuviškai kalbantiems vaikams, bet ir mieliai kviečiamiems dar nekalbantiems lietuviškai. Pamokos vyks Seselių Namų salėje. PRADŽIA-rugsėjo mėn.26 d., 9 val.r.

REGISTRUOKITE savo vaikus jau DABAR pas Joaną Adamonytę tel:722-3545.

• LIETUVIŠKŲ VIRTINIŲ ("koldūnų") su mėsa galima užsisakyti pas Petrą PAULAUSKĄ tel: 769-2992.

Galima užsisakyti įvairiais kiekiais, pranešus savaitę iš anksto. 10 virtinių- \$2.99.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ

3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.

PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

• LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas - Mike OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué. H2A 2A5

Tel: 721-9496; res: 729-2446